

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНИ
КАФЕДРА МІСЬКОГО БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

магістра

на тему: **«ВПЛИВ КОЛЬОРОВИХ РІШЕНЬ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ
ДИТЯЧИХ КІМНАТ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ДІТЕЙ НА
ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО БУДИНКУ З ДВОМА ДИТЯЧИМИ
КІМНАТАМИ»**

Виконав: магістрантка 2 курсу, група 8.1923-мопа
спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія
освітньо-професійної програми
«Містобудування та об'ємно-просторова архітектура»

Комісар Тетяна Андріївна

Керівник: доцент кафедри міського будівництва і
архітектури, канд. техн. наук **А.В. Банах**

Рецензент: професор кафедри міського будівництва і
архітектури, доктор архітектури **Г.О. Осиченко**

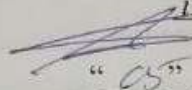
Запоріжжя
2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра Міського будівництва і архітектури
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(другий (магістерський) рівень)
Спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
(шифр і назва)
Освітня програма «Містобудування та об'ємно-просторова архітектура»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

завідувач кафедри міського будівництва
і архітектури

 доцент А.В. Банах
"05" 09 2024 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Комісар Тетяні Андріївні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи « Вплив кольорових рішень в дизайні інтер'єру дитячих кімнат на психологічний стан дітей (на прикладі приватного будинку з двома дитячими кімнатами) »

Науковий керівник роботи доц., к.т.н., Банах Андрій Вікторович,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ЗНУ від "30" 09 2024 року № 1486-с

2. Термін подання студентом кваліфікаційної роботи грудень 2024 р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи Актуальність обраного напрямку досліджень, перспективи впровадження майбутніх теоретичних та практичних досягнень, мета роботи, завдання до виконання обраних досліджень, об'єкт досліджень, предмет досліджень, передбачувані методи виконання досліджень, значимість у сучасному житті, можливості розв'язання проблематики досліджень.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) дослідити вплив кольорових рішень у дизайні інтер'єру дитячих кімнат на психологічний стан дітей та розробити рекомендації щодо створення гармонійного і комфортного простору з урахуванням вікових і психологічних особливостей дітей. Навести практичні приклади впровадження.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Від восьми графічних аркушів із результатами аналітичних обґрунтувань наукового напрямку досліджень, результатами практичних досліджень, доказами оптимальності запропонованих проєктних рішень.

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи магістра

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	Банах А.В., к.т.н., доц.		
Розділ 2	Банах А.В., к.т.н., доц.		
Розділ 3	Банах А.В., к.т.н., доц.		

7. Дата видачі завдання 15.09.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Історико-культурний розвиток дизайну	1 жовтня	
2	Впровадження кольорових рішень в дизайні інтер'єру дитячих кумнат	1 листопада	
3	Створення гармонійного простору на прикладі приватного будинку в м.Запоріжжя	1 грудня	
4	Попередній захист	10 грудня	

Студент

(підпис)

Комісар Т.А.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи (проєкту)

(підпис)

Банах А.В.
(прізвище та ініціали)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

(підпис)

Гребенюк І.В.
(ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Комісар Т. А. Вплив кольорових рішень в дизайні інтер'єру дитячих кімнат на психологічний стан дітей (на прикладі приватного будинку з двома дитячими кімнатами).

Кваліфікаційна робота для здобуття другого ступеня вищої освіти за спеціальністю 192 - Будівництво та цивільна інженерія, науковий керівник Банах А.В. Інженерний науково-навчальний інститут ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету, кафедра міського будівництва і архітектури, 2024.

Дослідження присвячено впливу кольорових рішень у дизайні інтер'єру дитячих кімнат на психологічний стан дітей. У роботі розглядаються основи психології кольору, особливості сприйняття кольорів дітьми різного віку та вплив кольорової гами на їх емоційний стан, поведінку і розвиток. На прикладі приватного будинку з двома дитячими кімнатами проведено аналіз застосування різних кольорових рішень, враховуючи вік, стать і характер дітей.

У процесі дослідження використано теоретичні методи аналізу літератури та практичні методи проектування кольорових схем інтер'єру. Результати роботи демонструють, як правильний вибір кольорів може сприяти створенню комфортного середовища для розвитку, навчання та відпочинку дітей.

Розроблені рекомендації для дизайнерів і батьків щодо оптимального використання кольорових рішень у дитячих кімнатах. Запропоновані підходи спрямовані на покращення психологічного клімату та сприяння гармонійному розвитку дітей у домашньому середовищі.

Ключові слова: ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ, ВПЛИВ КОЛЬОРОВИХ РІШЕНЬ, ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН, КОМФОРТНИЙ ПРОСТІР, ГАРМОНІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

ABSTRACT

Komissar T. The Influence of Color Solutions in the Interior Design of Children's Rooms on the Psychological State of Children (a Private House with Two Children's Rooms Using as an Example)

Qualifying final work for obtaining a higher education master's degree in specialty 192 Construction and civil engineering, scientific supervisor is A. Banach, Zaporizhzhya National University, Y.M Potebnya Engineering Educational and Scientific Institute, Department of Urban Construction and Architecture, 2024.

The study is devoted to the influence of color solutions in the interior design of children's rooms on the psychological state of children. The work examines the basics of color psychology, features of color perception by children of different ages, and the influence of color on their emotional state, behavior, and development. On the example of a private house with two children's rooms, an analysis of the use of various color solutions was carried out, taking into account the age, gender and character of the children.

In the research process, theoretical methods of literature analysis and practical methods of designing interior color schemes were used. The results of the work demonstrate how the right choice of colors can contribute to the creation of a comfortable environment for the development, learning and recreation of children.

Developed recommendations for designers and parents on the optimal use of color solutions in children's rooms. The proposed approaches are aimed at improving the psychological climate and promoting the harmonious development of children in the home environment.

Keywords: INTERIOR DESIGN, INFLUENCE OF COLOR SOLUTIONS, PSYCHOLOGICAL STATE, COMFORTABLE SPACE, HARMONIOUS ENVIRONMENT

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
1 ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК ДИЗАЙНУ.....	9
1.1 Дизайн: визначення, розвиток і сучасне значення.....	9
1.2 Психологічний вплив кольору у дизайні.....	12
1.3 Контраст в кольорі	16
1.4 Основні колірні схеми та їх психологічний вплив.....	21
1.5 Використання кольору для впливу на увагу та емоційний стан.....	24
1.6 Кольоротерапія – вплив кольору на психоемоційний стан дітей.....	28
1.7 Етапи історико-культурного розвитку дизайну та роль кольору в оформленні інтер'єру.....	29
2 ВПРОВАДЖЕННЯ КОЛЬОРОВИХ РІШЕНЬ В ДИЗАЙНІ ІНТРЬЄРУ ДІТЯЧИХ КІМНАТ.....	31
2.1 Створення простору для розвитку та комфорту дитини.....	31
2.2 Загальні вимоги до дизайну дитячої спальні для хлопчика.....	37
2.3 Розподіл простору в дитячій кімнаті, важливість зонування	42
2.4 Дизайн дитячої кімнати з урахуванням вікових потреб.....	45
2.5 Кольорові рішення як основа гармонійного дизайну дитячої кімнати..	54
3 СТВОРЕННЯ ГАРМОНІЙНОГО ПРОСТОРУ НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО БУДИНКУ В М. ЗАПОРІЖЖЯ	55
3.1 Планування дизайну дитячої кімнати	55
3.2 Опис об'єкта дослідження.....	61
3.3 Особливості дітей та їхніх уподобань.....	65
3.4 Дизайн інтер'єру кімнати підлітка.....	67
3.5 Дизайн інтер'єру кімнати дівчинки.....	76
ВИСНОВКИ	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	88

ВСТУП

Актуальність питання. Сучасний дизайн інтер'єру виходить за межі естетики, включаючи аспекти психологічного комфорту, особливо коли йдеться про дітей. Дитяча кімната – це простір, який впливає на розвиток, емоційний стан і поведінку дитини, адже в цьому приміщенні вона проводить значну частину часу.

Кольорові рішення є одним із найпотужніших чинників, що формують атмосферу кімнати. Вибір кольорів може позитивно чи негативно впливати на емоційний баланс [1], концентрацію, активність і навіть сон дітей. У той же час, відсутність науково обґрунтованого підходу до кольорового оформлення може призводити до перевантаження або недостатньої стимуляції, що негативно позначається на психологічному стані.

Зважаючи на сучасні тенденції індивідуалізації простору та зростання попиту на комфортні й гармонійні інтер'єри, дослідження впливу кольорових рішень у дитячих кімнатах є надзвичайно актуальним. Особливо це важливо в умовах приватних будинків, де створення оптимального середовища для кожної дитини має пріоритет.

Таким чином, обґрунтоване використання кольору в дизайні інтер'єру дитячих кімнат сприятиме не лише психологічному комфорту, а й гармонійному розвитку дітей, що визначає практичну значущість цього дослідження [2].

Особливої актуальності тема дослідження набуває в умовах сьогодення, коли діти в Україні переживають значний психологічний тиск через війну, розв'язану Росією. Багато дітей стикаються з травматичними подіями, евакуацією, втратами або вимушеним перебуванням у нових умовах. Відповідно, створення комфортного та гармонійного середовища вдома, зокрема в дитячих кімнатах, може стати важливим чинником емоційної стабільності та психологічного відновлення.

У приватних будинках, де є можливість індивідуалізувати простір під потреби кожної дитини, грамотне використання кольору сприяє створенню атмосфери спокою, захищеності та позитивного налаштування. Таким чином, дослідження впливу кольорових рішень на психологічний стан дітей в умовах сучасної України є не лише актуальним, але й суспільно значущим.

У таких умовах дитяча кімната може виконувати роль "зони безпеки" – місця, яке забезпечує дитині комфорт, стабільність і позитивні емоції. Вдало підібрані кольорові рішення можуть стати інструментом психологічної підтримки, сприяти зниженню рівня тривоги, підвищенню відчуття захищеності та створенню емоційно стабільного середовища.

Таким чином, дослідження впливу кольорових рішень на психологічний стан дітей є не лише теоретично важливим, а й практично значущим, особливо в контексті сучасних соціальних викликів і необхідності підтримки психологічного здоров'я підростаючого покоління в Україні. Результати цього дослідження можуть бути корисними як для дизайнерів, так і для батьків, які прагнуть створити для своїх дітей максимально комфортне та сприятливе середовище.

Мета роботи – дослідити вплив кольорових рішень у дизайні інтер'єру дитячих кімнат на психологічний стан дітей та розробити рекомендації щодо створення гармонійного і комфортного простору з урахуванням вікових і психологічних особливостей дітей [3].

Завдання роботи – вивчити сучасні теорії психології кольору, його впливу на емоційний стан і поведінку дітей. Ознайомитися з принципами використання кольорових рішень у дизайні дитячих інтер'єрів.

Проаналізувати особливості психологічного стану дітей в Україні в умовах війни.

Визначити, які чинники кольорового оформлення є найбільш важливими для створення комфортного простору. Дослідити вплив існуючих кольорових рішень на психологічний стан дітей (за допомогою спостережень, анкетування або інтерв'ю з дітьми та їхніми батьками).

Розробити кілька кольорових концепцій дитячих кімнат, адаптованих до різного віку та психологічних потреб дітей.

Запропонувати практичні рекомендації для батьків і дизайнерів з вибору кольорових рішень у дитячих кімнатах.

Оцінити ефективність впроваджених кольорових рішень на психологічний стан дітей на основі проведеного експерименту.

Узагальнити отримані результати та запропонувати рекомендації для подальших досліджень у цій галузі.

Об'єкт дослідження – інтер'єр дитячих кімнат як простір, що впливає на психологічний стан дітей.

Предмет дослідження – вплив кольорових рішень у дизайні інтер'єру дитячих кімнат на емоційний і психологічний стан дітей, зокрема в умовах приватного будинку з двома дитячими кімнатами [4].

Об'єкт і предмет дослідження тісно пов'язані, оскільки аналізується, як саме кольорове оформлення в рамках конкретного інтер'єру може стати інструментом для забезпечення комфортного, стабільного та сприятливого середовища для дітей.

Методи дослідження – для досягнення мети роботи та виконання поставлених завдань у дослідженні використовуються такі методи: теоретичні методи; аналіз наукових праць з психології кольору, дитячої психології та дизайну інтер'єру.

Практичне значення дослідження полягає у розробці рекомендацій для дизайнерів і батьків щодо оптимального використання кольорових рішень у дитячих кімнатах. Запропоновані підходи спрямовані на покращення психологічного клімату та сприяння гармонійному розвитку дітей у домашньому середовищі [5].

Структура та обсяг магістерської роботи. Робота складається з вступу, трьох основних розділів, висновків, списку використаних джерел. Робота викладена на 90 сторінках, 44 рисунків. Для написання даної роботи використано 30 літературних джерела.

1 ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК ДИЗАЙНУ

1.1 Дизайн: визначення, розвиток і сучасне значення

Дизайн, від англійського design (проєктувати, креслити, задумувати), представляє собою вид діяльності, пов'язаний із проєктуванням предметного світу. В італійській мові аналогічний термін disegno означає задум, ескіз, модель чи схему. На сучасному етапі поняття дизайну набуло значно ширшого значення завдяки стрімкому розвитку технологій. Він перестав обмежуватися створенням окремих предметів і перетворився на багатогранну сферу, яка охоплює всі аспекти діяльності людини.

Дизайн виник на початку ХХ століття як реакція на хаотичне формування естетичних і функціональних характеристик предметного середовища. Його основна мета полягала у створенні раціонально організованих просторів і об'єктів, що відповідають потребам суспільства. Попри це, дизайн часто асоціюють лише з проєктуванням естетичних якостей промислових виробів. Насправді він вирішує ширші соціально-технічні завдання, забезпечуючи гармонію між функціональністю, зручністю та красою.

У різних країнах для позначення цього виду діяльності використовуються специфічні терміни, які відображають національні особливості. Наприклад, у Німеччині – formgebung, у Польщі – wzornictwo przemyslowe. У 1959 році на Генеральній асамблеї ІКСІД було офіційно прийнято термін industrial design («індустріальний дизайн»).

Коріння дизайну сягає глибокої давнини. Зародки дизайнерської діяльності можна побачити в наскальних малюнках первісних людей, які, прикрашаючи свої житла, несвідомо створювали перші рішення. Протягом століть ремесло і мистецтво були тісно переплетені, забезпечуючи поєднання

краси та практичності. Однак із переходом від ручного до машинного виробництва гармонія між цими двома аспектами була частково втрачена.

Новий етап у розвитку дизайну настав після Другої світової війни, коли з'явилися нові принципи естетики, характерні для таких країн, як Японія. Японські дизайнери зосередилися на мінімалізмі, асиметрії та гармонії форми, що заклало основи сучасного дизайнерського мистецтва.

Особливу роль у розвитку дизайну відіграли дизайнерські школи, такі як Баухауз у Німеччині та ВХУТЕМАС у Росії, які сформували основи функціоналізму й конструктивізму. Водночас у США дизайн став важливим економічним інструментом, орієнтованим на задоволення матеріальних потреб.

Сучасний дизайн

Сьогодні дизайн охоплює практично всі сфери життя:

- дизайн інтер'єру;
- предметний дизайн;
- ландшафтний дизайн;
- дизайн одягу;
- Web-дизайн;
- виставковий дизайн

Існує безліч стилів, таких як модерн, функціоналізм, арт-деко, хай-тек тощо. Дизайн еволюціонував у повноцінну дисципліну, яка поєднує творчість, технічні знання та практичність. Це сучасне мистецтво художнього конструювання, яке постійно розвивається разом із суспільством.

Дизайн сьогодні є ключовим інструментом не лише для створення естетично привабливих предметів і просторів, але й для вирішення складних соціальних, екологічних та технічних проблем. Він формує предметне середовище, що відповідає вимогам сучасного світу, з урахуванням таких аспектів, як сталий розвиток, ергономіка та психологічний комфорт.

Основні чинники розвитку дизайну:

- природне прагнення до краси. Людське бажання оточувати себе гармонійними об'єктами, що підкреслюють унікальність середовища;
- технічний прогрес. Інновації, що впливають на матеріали, інструменти та методи створення об'єктів;
- економічна вигода. Стимул створювати предмети, які не тільки приваблюють покупців, але й мають високу функціональність;
- соціальні запити. Потреба у створенні комфортного середовища для проживання, роботи й відпочинку, що відповідає сучасним цінностям;

Сучасні тенденції в дизайні

- сталий дизайн. Акцент на використанні екологічних матеріалів і технологій, що сприяють збереженню ресурсів планети.
- мінімалізм. Простота форм і функціональність, які домінують у сучасних інтер'єрах і предметному дизайні.
- інтерактивність:

Інтеграція цифрових технологій у дизайн (розумні будинки, інтерактивні меблі, цифровий декор).

Індивідуалізація:

Орієнтація на створення унікальних рішень для кожного клієнта.

Дизайн відіграє важливу роль у формуванні середовища, в якому живе людина. Його естетичні й функціональні рішення впливають на настрій, продуктивність, фізичний і психологічний комфорт. Наприклад:

Інтер'єр із використанням природних матеріалів та спокійних кольорів сприяє релаксації.

Раціональне планування простору підвищує ефективність роботи чи навчання.

Дизайн — це багатогранна сфера, яка поєднує мистецтво, техніку та психологію. Він постійно адаптується до змін у суспільстві, пропонуючи рішення для вдосконалення середовища, яке нас оточує. Будучи тісно пов'язаним із культурними та технологічними тенденціями, дизайн залишається важливою складовою життя сучасної людини [6].

1.2 Психологічний вплив кольору у дизайні

Колір — це властивість предметів, яка викликає певні зорові відчуття залежно від спектрального складу світла, яке вони відбивають або випромінюють [7]. Основними характеристиками кольору є:

Кольоровий тон — різноманіття відтінків кольору;

Насиченість — ступінь інтенсивності кольору;

Світлість — здатність поверхні відображати світло.

Закони кольорових гармоній варіюються залежно від епохи та культури. Наприклад, у Стародавній Греції домінували поєднання теракотово-червоного з чорним, тоді як для туркестанської кераміки були характерні комбінації насиченого кобальтового синього із золотистою охрою.

Сьогодні кольорове оформлення є ключовим аспектом у покращенні естетики інтер'єрів і екстер'єрів, як побутових, так і промислових. Важливо не лише те, як кольори підвищують візуальну привабливість, але й їхній вплив на емоційний стан, настрій і продуктивність людини.

Дослідження психологів підтвердили, що кольори впливають на психофізіологічний стан людини. Одні кольори викликають відчуття легкості, тоді як інші створюють враження важкості. Наприклад, проведений у канадській школі експеримент показав, що після зміни кольору стін з оранжевого на блакитний і оновлення освітлення у школярів (зокрема незрячих) знизився артеріальний тиск [8].

Інший експеримент продемонстрував вплив кольору на апетит: після зміни освітлення, яке змінювало колір страв, люди втратили апетит і не торкнулися їжі, незважаючи на її незмінний смак.

Яскравим прикладом є стіни лікарень, пофарбовані в білий колір, який, як показали дослідження, може викликати пригнічений стан у пацієнтів. Заміна білого на тепліший або приємніший колір допомагає зменшити рівень

страху. Подібним чином, сірі тони на виробництві знижують працездатність і викликають втому.

Встановлено, що кольори з довгохвильової частини спектра, такі як червоний, оранжевий і жовтий, мають збуджувальну дію: вони розширюють зіниці, пришвидшують серцебиття, але водночас спричиняють загальну втому. Навпаки, холодні кольори, як-от синій і зелений, заспокоюють і зменшують навантаження на зір.

Кольори та їх відтінки надзвичайно різноманітні, проте всі вони можуть бути зведені до семи базових: червоний, оранжевий, жовтий, зелений, блакитний, синій та фіолетовий. Серед них три є основними: червоний, жовтий і синій. Всі інші кольори утворюються шляхом змішування цих трьох і розташовуються у кольоровому спектрі.

Кольори, розташовані на кольоровому колі один навпроти одного, називають взаємодоповнюючими. Ці пари мають найменшу гармонію між собою.

Усі кольори поділяються на ахроматичні та хроматичні:

Ахроматичні — чорний, білий і відтінки сірого. Вони відрізняються лише ступенем світлості, оскільки не містять кольорового пігменту.

Хроматичні — спектральні кольори (червоний, жовтий, синій тощо) та пурпурні з їх відтінками. Ці кольори мають три основні властивості: тон, насиченість і світлість.

Хроматичні кольори поділяються на теплі та холодні:

Теплі — червоний, оранжевий, жовтий і їх відтінки.

Холодні — блакитний, синій та їх відтінки.

Деякі кольори, як-от зелений, фіолетовий і коричневий, можуть бути як теплими, так і холодними, залежно від домінуючих відтінків. Наприклад, зелений стає теплим при додаванні жовтого і холодним при домінуванні синього.

Теплі й холодні кольори, розташовані поряд, взаємно підсилюють одне одного. Крім того, хроматичні кольори добре виділяються на тлі ахроматичних.

Кожен колір із його відтінками має власний характер і створює певний настрій:

- зелений вважається дружнім і спокійним;
- блакитний надає серйозності;
- червоний додає енергії;
- фіолетовий може створювати відчуття фальші;
- Оранжевий асоціюється із гордістю.

В інтер'єрному дизайні вибір кольорової палітри залежить від функціональності приміщення. Наприклад, для кухонь часто використовують контрастні поєднання, як-от зелений із червоним, що додає яскравості та динамічності.

Ванна і туалетна кімнати: у цих приміщеннях колір відіграє вирішальну роль, створюючи настрій на весь день. Водночас мода на оформлення таких просторів змінюється. Наприклад, у радянські часи, коли біла сантехніка й плитка були звичним стандартом, люди шукали дефіцитні блакитні унітази та плитку. Згодом популярними стали чорні туалети, а сьогодні нерідко зустрічаються санвузли з червоними стінами.

На практиці вибір кольору часто обмежується вже наявними елементами, такими як сантехніка, до якої підбирається відповідне обладнання та аксесуари. Наприклад, жовті, білі та блакитні відтінки гармонійно виглядають із натуральним деревом, а чорно-білі предмети добре поєднуються зі стерильною білою сантехнікою, яка, у свою чергу, може стати базою для різноманітних колірних рішень.

Житлова кімната – тут слід надавати перевагу пастельним кольорам та їх нюансам. Головним у таких приміщеннях є колір стін, тоді як оббивка меблів, порт'єри та підлога грають другорядну роль, але мають доповнювати загальну колірну концепцію.

Спальня – колір у цій кімнаті створює особливий настрій, тому його вибір є надзвичайно важливим. Особливо це стосується спалень із вікнами, що виходять на північ, де варто уникати блакитних і сірих відтінків. Вони роблять кімнату темною і холодною, що негативно впливає на її затишок. Натомість теплі кольори, як-от жовтий та оранжевий, додають кімнаті світла й тепла.

Рисунок 1.1 – Спальня кімната

Дитяча кімната – для цієї кімнати ідеальними є яскраві, життєрадісні кольори. Сірі та монотонні відтінки в дитячих кімнатах використовувати не рекомендується, адже вони негативно впливають на емоційний стан і розвиток дітей, спричиняючи втому й зниження успішності в навчанні. Найкращим вибором стануть жовті, оранжеві, зелені, червоні та коричневі тони, які стимулюють активність мозку і підтримують позитивний настрій [9].

При підборі кольорів у дизайні варто пам'ятати, що червоний і оранжевий візуально "наближують" предмети, тому вони ідеально підходять для акцентів. У великих і добре освітлених приміщеннях виграшно

виглядають насичені темні тони, які додають простору відчуття затишку та компактності.

Кольори не лише формують емоційну атмосферу, але й дозволяють створювати просторові ілюзії. Неправильно підібрані кольори можуть зробити кімнату візуально меншою чи занадто просторою [10].

В маленькі кімнати слід обирати світлі відтінки стін у поєднанні з однотонними шторами. Темна підлога створить контраст і додасть інтер'єру виразності. Особливо добре зорово збільшують простір світлі холодні тони.

Якщо стеля занадто висока, її рекомендується фарбувати в темніший відтінок того ж кольору, що й стіни. Інший варіант — зонувати стіни, зробивши низ темнішим, а верх разом зі стелею світлішим. Темна підлога з фактурними елементами також урівноважить простір [11].

Низька стеля, доречні світлі кольори для стін і підлоги, що додають висоти та легкості.

Кімнати з різною орієнтацією вікон – для приміщень із вікнами на північ найкраще підійде жовтий колір, який наповнює кімнату теплом і візуально збільшує простір.

У кімнатах із вікнами на південь добре виглядають м'які відтінки зеленого, які разом із природним сонячним світлом створюють атмосферу літа навіть узимку.

1.3 Контраст в кольорі

Простим прикладом контрасту в колористиці є поєднання чорного і білого. Такі контрасти можна побачити на прикладах, як у зебрі, шаховій дошці чи QR-коді. Хоча це ахроматичне поєднання (ахроматичний контраст) є базовим, його простота не зменшує його ефективності і естетичної цінності.

Монохромне поєднання є варіантом ахроматичного контрасту, але тут чорний замінюється на будь-який інший колір. Прикладом монохромного контрасту можуть бути стародавні малюнки на стінах печер. Тоді люди часто використовували природні барвники, такі як охра. Такі малюнки знайдені в печерах Магура (Болгарія), Куева-де-лас-Манос (Аргентина) і ЛААС-Гааль. У печері Ласко (Франція) вже використовувалась більш складна техніка, де до малюнків додавали чорний контур, що нагадує стиль анімації, як у мультфільмах студії Дісней.

Більш складним є контрастне поєднання кольорів, яке можна зрозуміти за допомогою кольорового кола, важливого інструмента для дизайнерів. Контрастні кольори, інколи називаються компліментарними, оскільки вони розташовані один навпроти одного на кольоровому колі, створюючи виразний контраст. Це поєднання широко застосовується в рекламних логотипах, де два кольори використовуються для створення привабливого образу.

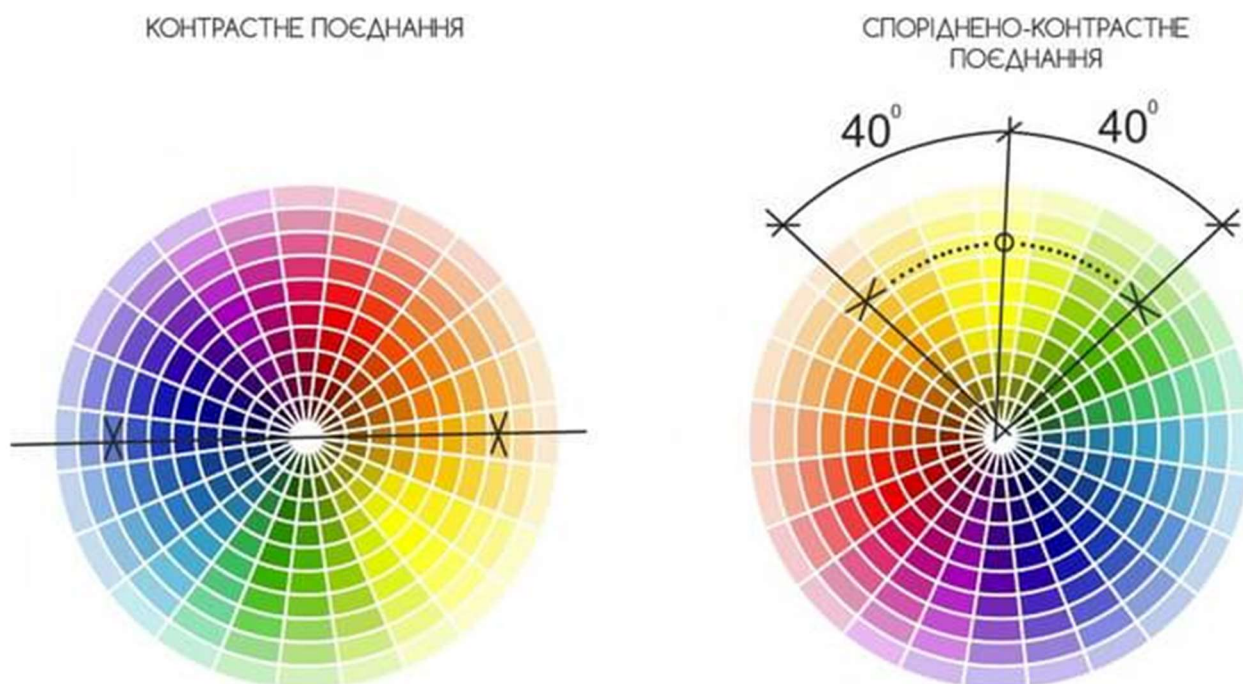

Рисунок 1.2 – Контрастне поєднання

Існує також більш складне споріднене контрастне поєднання кольорів, яке вимагає певних навичок при роботі з ним. У цьому випадку два кольори

розташовуються на кольоровому колі близько один до одного, але з відхиленням на 40 градусів у будь-якому напрямку, створюючи більш тонкий, але все ж контрастний ефект, рис.1.2.

Контрастні кольори, як-от синій, червоний, чорний і жовтий, символізують природні елементи — повітря, вогонь, землю і воду. У природі їхнє поєднання гармонійне, що є чудовим орієнтиром для інтер'єру. Важливо дотримуватись балансу, аби контрасти не створювали напруження [12].

Використання контрастних кольорів залежить від загального стилю приміщення. Наприклад, у класичних інтер'єрах часто застосовують стримані контрасти, тоді як сучасний дизайн дозволяє експерименти з яскравими відтінками.

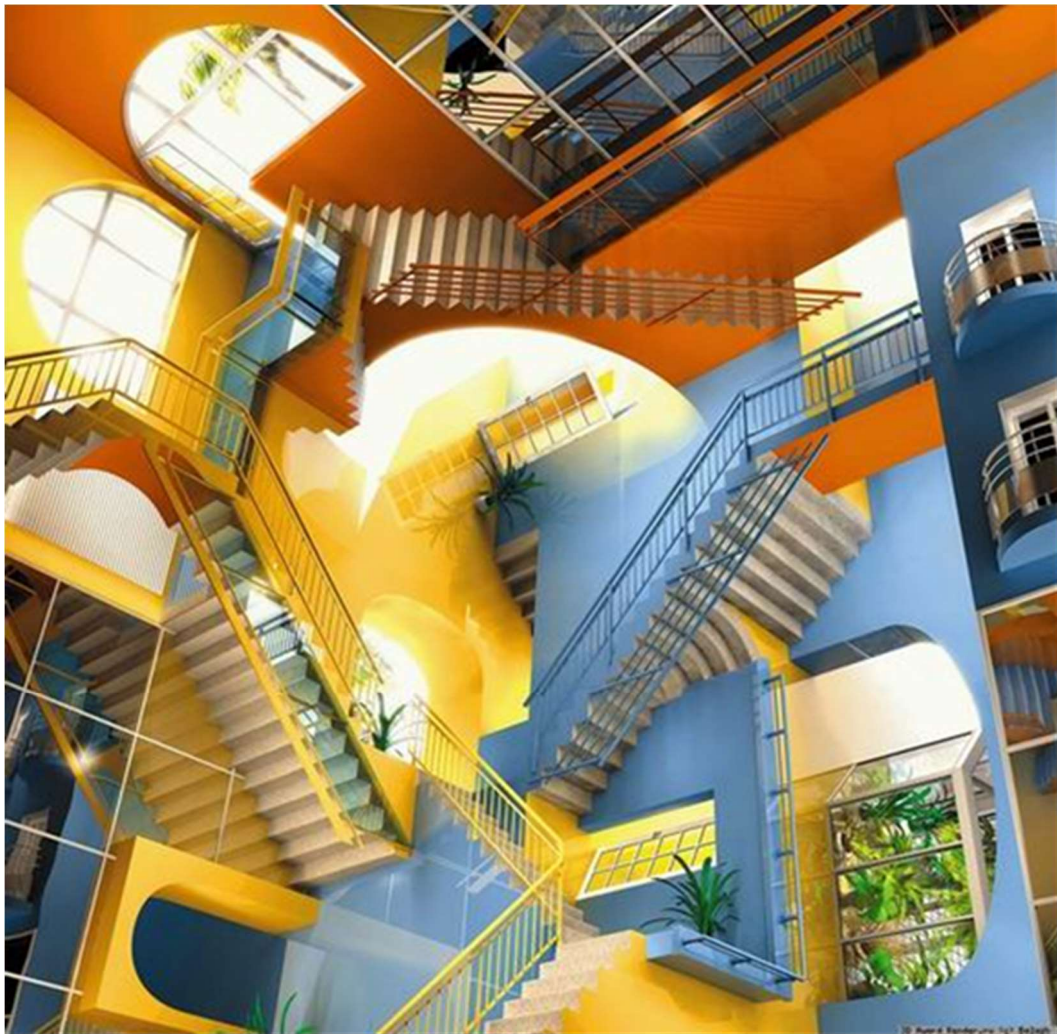

Рисунок 1.3 – Контраст кольорового тону

Мінімалізм базується на простоті та монохромності, часто граючи на контрастах світлого й темного. Це дозволяє створити стриману, чисту атмосферу.

Поп-арт навпаки тяжіє до яскравих і провокаційних кольорових рішень. Поєднання хроматичних (червоний) та ахроматичних (чорний) кольорів додає інтер'єру динаміки та емоційної напруги.

Бароко та класицизм вирізняються складністю палітри, яка поєднує насичені та менш насичені відтінки. Така гармонія додає інтер'єру розкоші й елегантності.

Особливу увагу варто приділити контрастам. Наприклад, поєднання темно-червоного з темно-зеленим чи світло-жовтого з блакитним створює цікавий контраст кольорових тонів, рис. 1.3. Окрім цього, ефектними є комбінації додаткових кольорів, які розташовані один навпроти одного в кольоровому колі. Такі пари, як червоний і зелений чи синій і оранжевий, підсилюють виразність один одного.

Проте слід уникати напружених контрастів, коли насичені кольори з різних частин спектра розміщуються поряд у великій кількості. Наприклад, інтер'єр із переважанням насиченого червоного у поєднанні з глибоким синім може викликати психологічний дискомфорт і відчуття візуального перевантаження.

Коли використовуються інтенсивні відтінки, зокрема яскраво-червоний, їхня площа має бути обмеженою, щоб уникнути домінування кольору. Для пом'якшення надто активних кольорів можна додати сірий чи чорний відтінок, що знижує їхню яскравість, змішати з білим, створивши більш світлий і нейтральний варіант [13].

Ці техніки допоможуть збалансувати кольорову гаму й уникнути візуальної напруги, створивши комфортний і гармонійний простір.

Кольори видимого спектра поділяються на три основні групи: довгохвильову (червоний і оранжевий), середньохвильову (жовтий, зелений і частково блакитний) та короткохвильову (блакитний, синій і фіолетовий).

Довгохвильові кольори здатні збуджувати й стимулювати, викликаючи підвищення активності та уваги, тоді як короткохвильові надають заспокійливий або навіть пригнічуючий ефект, знижуючи напруження та створюючи відчуття прохолоди. Найбільш збалансованим і сприятливим для сприйняття є вплив кольорів середньої частини спектра, які забезпечують комфорт і гармонію. Водночас пурпурно-фіолетові відтінки можуть викликати подразнення, хвилювання або емоційне напруження, тому їх варто застосовувати обережно.

Оптимальні колірні поєднання досягаються в межах невеликих або дуже великих інтервалів кольорового кола, адже малі інтервали часто сприймаються як відтінки одного кольору, створюючи відчуття єдності, а середні інтервали можуть виглядати менш гармонійно й створювати контраст, що втомлює очі. Підбираючи кольори, важливо враховувати рівень їхньої світлості, оскільки кольори з однаковою світлістю створюють враження цілісності. Інтенсивні відтінки слід використовувати помірковано, зокрема яскраво-червоні або яскраво-жовті кольори, які можуть швидко привертати увагу, але також викликати втому при надмірному використанні [14].

Рисунок 1.4 – Хроматичні і ахроматичні кольори

Хроматичні відтінки вдало поєднуються з ахроматичними, рис.1.4, створюючи баланс між насиченими і нейтральними кольорами. Наприклад, теплі відтінки (червоний, оранжевий) чудово гармонують із темними ахроматичними кольорами (чорним або темно-сірим), створюючи затишок і динаміку, тоді як холодні відтінки (блакитний, синій) краще поєднуються зі світлими ахроматичними тонами (білим або світло-сірим), додаючи свіжості та легкості. Вибір кольорів у будь-якому дизайні має базуватися не лише на естетичних перевагах, а й на розумінні їхнього впливу на емоційний стан і психологічний комфорт людини [15].

1.4 Основні колірні схеми та їх психологічний вплив

Монохроматична схема базується на одному основному кольорі та його відтінках. Вона сприяє створенню спокійної, гармонійної атмосфери, де панує єдність. Однак, така схема може бути сприйнята як одноманітна та нудна, якщо не додавати контрастних елементів для пожвавлення.

Аналогічна схема використовує кольори, що знаходяться поруч на колірному колі. Кольори цієї схеми зазвичай мають схожі психологічні асоціації, що дозволяє досягти гармонійного та врівноваженого вигляду. Така комбінація ідеально підходить для створення спокійної атмосфери, яка не перевантажує сприйняття.

Комплементарна схема об'єднує кольори, що розташовані навпроти один одного на колірному колі. Це створює виражений контраст, завдяки якому виникає яскравий і динамічний ефект. Проте занадто яскраві контрасти можуть призвести до психологічної напруги або дискомфорту, якщо не знайти правильної рівноваги.

Тріадична схема використовує три кольори, що рівномірно розподілені по колірному колу. Це дає змогу створити збалансовану і вражаючу

композицію, яка виглядає яскраво, але водночас гармонійно. Важливо ретельно розподіляти акценти та регулювати інтенсивність кожного кольору, щоб уникнути перевантаження кольорових відчуттів.

Такі колірні схеми є потужним інструментом у створенні бажаної атмосфери і впливу на емоційний стан людини, тому їх правильне застосування допомагає досягти гармонії та бажаного ефекту в дизайні.

Рисунок 1.5 – Психологія кольору

Поєднання кольорів має потужний вплив на емоційний стан і атмосферу простору. Ось кілька прикладів ефективних колірних схем, які створюють бажані настрої та асоціації, рис.1.5:

– синій та зелений – це комбінація кольорів, яка викликає відчуття спокою і свіжості. Вона чудово підходить для оформлення офісів або медичних закладів, де важливо створити заспокійливу атмосферу;

– жовтий та помаранчевий – ці кольори асоціюються з теплом, сонцем та оптимізмом. Вони ідеально підходять для дитячих товарів або туристичних послуг, допомагаючи створити атмосферу радості та енергії;

– фіолетовий та золотий – це поєднання створює атмосферу розкоші, творчості та шляхетності. Воно підходить для брендів високого класу в галузі краси, моди, а також для мистецтва та дизайну, надаючи їм елегантності;

– червоний та чорний – поєднання цих кольорів втілює силу, пристрасть та елегантність. Вони часто використовуються в дизайні автомобілів, спортивних товарів і рекламі динамічних брендів;

– білий та сірий – це нейтральне поєднання кольорів, яке створює відчуття чистоти, простоти та професіоналізму. Вони часто використовуються в сучасних офісах, наукових і технічних компаніях, а також у медичних закладах;

– зелений та коричневий – ці кольори створюють атмосферу природи, землі та екології, що робить їх ідеальними для брендів, пов'язаних із охороною навколишнього середовища або сільським господарством, а також для оформлення інтер'єрів у стилі еко чи кантрі;

– рожевий та сірий – поєднання ніжного рожевого та нейтрального сірого створює затишну, м'яку атмосферу. Така схема підходить для дитячих товарів, косметики, текстилю та інтер'єрів кафе чи кондитерських;

– темно-синій та золотий: Комбінація темно-синього та золотого кольорів викликає відчуття розкоші, елегантності та престижу. Це поєднання ідеально підходить для ювелірних виробів, готельного бізнесу та фінансових послуг;

– бірюзовий та кораловий – яскраве та життєрадісне поєднання цих кольорів створює енергійну та позитивну атмосферу. Вони можуть бути використані в дизайні одягу, аксесуарів або для туристичних послуг і заходів;

– світло-зелений та бежевий – це поєднання створює атмосферу свіжості, природної гармонії та ніжності, що робить його ідеальним для житлових інтер'єрів, спа-центрів або товарів для здоров'я і благополуччя;

– лавандовий та м'ятний – поєднання цих кольорів створює атмосферу спокою і релаксації, що робить його підходящим для інтер'єрів спа-салонів, медитаційних центрів та дизайну текстилю;

– теракотовий та пісочний – це поєднання кольорів створює атмосферу стабільності та гармонії з природою. Воно підходить для інтер'єрів у стилі rustic, кантрі або ландшафтного дизайну.

1.5 Використання кольору для впливу на увагу та емоційний стан

Кольори мають потужний вплив на психологічний стан людини та можуть бути використані для ефективного управління увагою та емоціями в дизайні [16]. Завдяки своїм різним властивостям, кольори не тільки допомагають підкреслити важливі елементи, але й можуть створювати певні настрої, викликати асоціації та навіть змінювати сприйняття ситуацій або об'єктів.

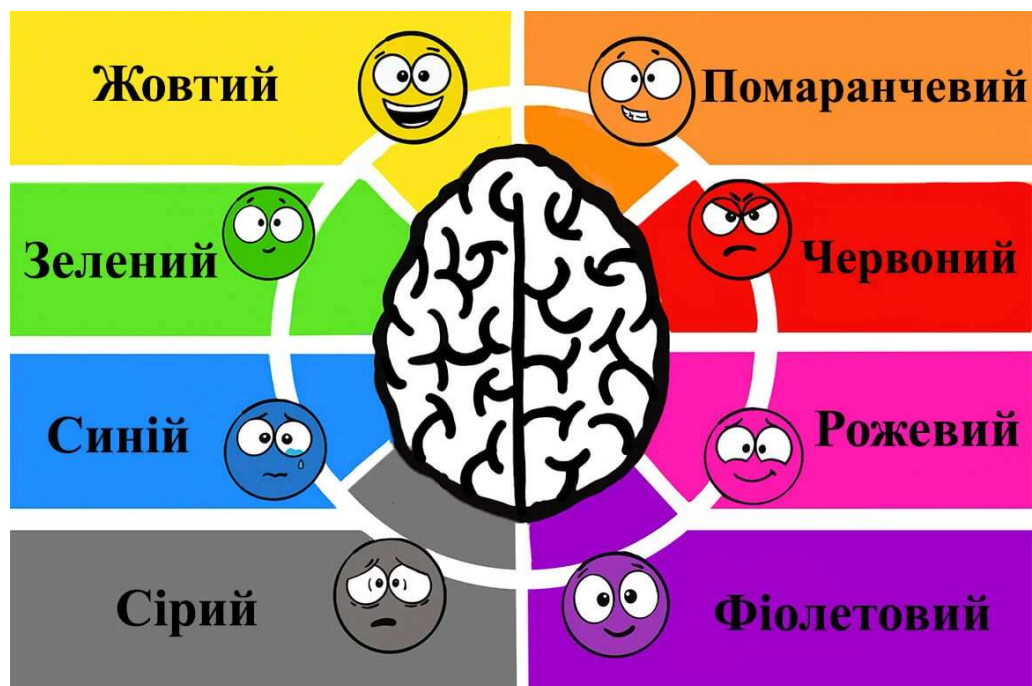

Рисунок 1.6 – Використання кольору для керування увагою та емоціями

Вони здатні впливати на когнітивні процеси, змінюючи рівень збудження, концентрацію чи релаксацію, рис. 1.6.

Колір і емоції мають глибокий взаємозв'язок. Дослідження показують, що кольори можуть впливати на емоційний та фізіологічний стан людини, а також на її поведінку. Також існують відмінності між статями: наприклад, жінки частіше обирають більш яскраві кольори порівняно з чоловіками. Це явище вивчається в рамках психології кольору.

Існує кілька підходів до використання кольорів для керування увагою та емоціями:

- акцентуація уваги за допомогою кольору. Вибір кольору може допомогти акцентувати увагу на конкретних елементах дизайну або інформації. Наприклад, яскраві кольори, такі як червоний, жовтий або оранжевий, часто використовуються для привертання уваги до важливих елементів, таких як кнопки на вебсайті, попередження чи позначки. Вони виділяються на фоні більш нейтральних кольорів і сприяють швидкому сприйняттю ключової інформації [17]. Водночас, кольори з холодними відтінками (наприклад, блакитний або зелений) можуть бути використані для створення фонів або допоміжних елементів, щоб не відволікати увагу від основного контенту;

- вплив кольору на емоційний стан. Кольори мають здатність викликати різні емоції та стани. Теплі кольори, такі як червоний, помаранчевий і жовтий, часто асоціюються з енергією, теплом і активністю, а тому можуть стимулювати емоційно активний стан або відчуття терміновості. Вони можуть викликати відчуття хвилювання чи пристрасті, тому часто використовуються в рекламі, на упаковках товарів або в дизайні, де потрібен ефект залучення і стимуляції дій. Натомість холодні кольори, як-от синій або зелений, створюють атмосферу спокою, умиротворення і стабільності, що сприяє релаксації та зниженню стресу. Ці кольори ідеально підходять для медичних закладів, офісних просторів і місць, де важливо створити комфортну атмосферу.

Враховуючи ці підходи, дизайнери можуть тонко налаштовувати кольори в залежності від мети і бажаного ефекту, будь то привернення уваги, заспокоєння або створення емоційної атмосфери.

Кольори також мають важливе значення для емоційного розвитку дітей, рис.1.6. Дитяча психіка надзвичайно чутлива до кольорових стимулів, і правильний вибір кольору може суттєво впливати на їх настрій, поведінку та навіть фізіологічний стан [18].

Враховуючи це, дизайн простору, іграшок, одягу та інших елементів для дітей має бути продуманий з урахуванням психологічного впливу кольору.

Рисунок 1.6 – Кольори в емоційному розвитку дітей

Теплі кольори для енергії та активності. Кольори, такі як червоний, оранжевий і жовтий, активізують дітей, створюючи атмосферу енергії та радості. Вони можуть підвищити активність і стимулювати до гри та навчання. Однак, ці кольори мають і зворотний ефект: надмірна кількість теплих кольорів може викликати дратівливість або занепокоєння. Тому важливо

використовувати їх у поміркованій кількості, комбінуючи з більш спокійними відтінками [19].

Холодні кольори для заспокоєння і концентрації. Сині та зелені відтінки допомагають створити атмосферу спокою і умиротворення. Вони ідеально підходять для дитячих кімнат або спальних зон, адже сприяють розслабленню і покращенню сну. Зелений асоціюється з природою, що може допомогти дітям відчувати себе в безпеці, знижуючи рівень стресу. Блакитний колір, у свою чергу, допомагає знизити тривогу, що може бути корисним, наприклад, у ситуаціях, пов'язаних із відвідуванням лікаря або в період адаптації до нових умов.

Рожевий та фіолетовий кольори для емоційної теплоти. Рожевий колір має заспокійливий ефект і часто асоціюється з турботою та ніжністю, що робить його підходящим для кімнат немовлят і маленьких дітей. Він створює атмосферу затишку та безпеки. Фіолетовий, з іншого боку, може стимулювати творчість і уяву, часто використовується в кімнатах для старших дітей, заохочуючи до занять мистецтвом і розвиваючи інтелектуальну активність [20].

Білий та пастельні кольори для спокою та стабільності. Легкі пастельні відтінки, як-от блідо-жовтий, блакитний або персиковий, створюють відчуття гармонії і спокою. Вони підходять для дитячих кімнат, адже ці кольори не перенавантажують психіку дитини, дозволяючи їй розслабитись і добре відпочивати. Білий колір часто асоціюється з чистотою і безпечним середовищем.

Таким чином, правильний підбір кольорів для дитячих кімнат, іграшок чи навчальних матеріалів може значно вплинути на настрій та поведінку дітей, сприяючи розвитку, релаксації або емоційному комфорту. Важливо розуміти, що кожен колір має своє емоційне значення, тому дизайн має бути гармонійним і не перевантажувати дитину яскравими або агресивними кольорами.

1.6 Кольоротерапія – вплив кольору на психоемоційний стан дітей

Кольоротерапія – це метод корекції психоемоційного стану дітей за допомогою кольорів. Вже з давніх часів вивчали вплив кольору на психіку людини, розподіляючи кольори на "холодні" та "теплі". Наприклад, червоний колір має стимулюючий ефект, синій – заспокоює і налаштовує на роздуми, а бежевий колір сприяє заспокоєнню.

Завдяки кольору можна не лише створити комфортний емоційний клімат у дитячій кімнаті, а й регулювати активність дитини. Вірно підібрані кольори інтер'єру можуть допомогти "угамувати" надмірно активну дитину або, навпаки, "розворушити" того, хто постійно хоче спати [21].

Рисунок 1.7 Вплив кольоротерапії на психоемоційне здоров'я дитини

Просте використання кольорів для оформлення кімнати – це лише поверхневий аспект. Більш складне застосування цього методу полягає у психотерапевтичному використанні кольорів, зокрема в аналізі дитячих малюнків. Психологи, досліджуючи кольорові вибори дитини, можуть виявити проблеми, такі як страхи чи тривожність, що потребують корекції [22].

Кольоротерапія має широкий спектр застосування і вдома. Наприклад, якщо ваша дитина вранці важко прокидається і здається млявою, одяг у яскравих теплих кольорах (червоний, жовтий, оранжевий) допоможе налаштувати дитину на бадьорий старт дня. Ці кольори стимулюють активність, додають енергії і покращують настрій.

Маленькі діти особливо вразливі до кольорових стимулів, тому важливо враховувати їхні потреби при оформленні дитячої кімнати. Психологи і дизайнери рекомендують використовувати теплі, м'які відтінки для створення спокійної, гармонійної атмосфери. Шпалери, меблі, постільна білизна повинні бути в світлих, нейтральних відтінках, таких як бежевий, кремовий, світло-блакитний. Вони допомагають заспокоїти дитину і створюють сприятливу атмосферу для сну [23, 24].

Для створення затишної і теплої атмосфери, особливо в холодну пору року, психологи радять додавати елементи помаранчевого кольору. "Апельсинові" предмети, такі як подушки або іграшки, здатні підняти настрій і внести радість у кімнату. Ці кольори також можуть бути корисними для малюків, які потребують додаткової емоційної підтримки.

1.7 Етапи історико-культурного розвитку дизайну та роль кольору в оформленні інтер'єру

Історико-культурний розвиток дизайну та використання кольору в інтер'єрі є складним і багатогранним процесом, що відображає вплив різних етапів історії, культурних традицій, технологічних інновацій і соціальних змін. Протягом століть кольори в інтер'єрах не лише виконували декоративну функцію, але й мали глибокий символічний зміст, відображаючи естетичні і соціальні тенденції різних епох.

У давнину кольори мали релігійне або магічне значення, а їх вибір і використання в інтер'єрі суворо регламентувались суспільними або духовними нормами. В античних культурах, наприклад, використання кольорів у внутрішньому оформленні символізувало статус і соціальну приналежність, тоді як у середньовіччі кольори набули ще й містичного змісту, який відображав зв'язок з релігійними уявленнями.

В епоху Ренесансу та Бароко кольори в інтер'єрі почали використовуватися більш вільно, поєднуючи естетичні, символічні та психологічні функції. Створення розкішних і виразних інтер'єрів ставало ознакою високого статусу, а використання кольору служило для підкреслення культурних цінностей того часу.

Промислова революція та розвиток технологій в XIX столітті кардинально змінили підходи до дизайну. Масове виробництво фарб та матеріалів дозволило зробити кольори більш доступними для широких верств населення, що змінило не тільки вигляд інтер'єрів, але й підхід до їх оформлення. У XX столітті з'явилися нові тенденції в дизайні інтер'єрів, де кольори стали частиною загальної концепції простору, а також важливим інструментом психологічного впливу на людину. Технічний прогрес дозволив створювати нові відтінки та фарби, а також поєднувати кольори з урахуванням функціональних і емоційних аспектів.

Важливість кольору в інтер'єрі також підкреслюється психологічними дослідженнями, які показують, як певні кольори можуть змінювати настрій, рівень стресу і навіть соціальні взаємодії людей. Різні культури використовують кольори по-різному, що також впливає на дизайнерські рішення в архітектурі та інтер'єрному дизайні [25, 26].

Отже, історико-культурний розвиток дизайну та кольору в інтер'єрі демонструє складний процес взаємодії між естетичними, функціональними та культурними аспектами. Вивчення цього розвитку дозволяє краще розуміти, як кольори можуть бути використані для формування емоційного стану людей, створення атмосфери комфорту та гармонії в сучасному інтер'єрі.

2 ВПРОВАДЖЕННЯ КОЛЬОРОВИХ РІШЕНЬ В ДИЗАЙНІ ІНТРЬЄРУ ДІТЯЧИХ КІМНАТ

2.1 Створення простору для розвитку та комфорту дитини

Дизайн дитячої кімнати є одним із найбільш важливих завдань для будь-якого дизайнера. Адже це не просто кімната — це цілий маленький світ, де дитина росте, вчиться та розвивається. Дизайн інтер'єру дитячої впливає на настрій, інтереси до навчання та загальний емоційний стан дитини. Професіонал, розробляючи інтер'єр, враховує не тільки естетичні принципи, але й особливості віку, характеру та інтересів дитини. Оскільки діти дуже чутливі до навколишнього середовища, те, що викликає яскраві емоції, надовго залишається в їх пам'яті. Тому основна мета дизайну дитячої кімнати — створити атмосферу, яка буде цікавою і комфортною для малюка.

Дизайн дитячої кімнати не лише формує естетичний вигляд, але й має велике значення для психоемоційного розвитку дитини, рис.2.1. Оскільки малеча проводить багато часу в своєму особистому просторі, важливо, щоб кімната сприяла її фізичному і розумовому розвитку, стимулювала творчість, забезпечувала комфорт і безпеку. Особливу увагу варто приділяти вибору кольорів, меблів і освітлення, щоб вони відповідали віковим особливостям дитини, її уподобанням та потребам.

При створенні дизайну дитячої кімнати важливо також враховувати функціональність простору, оскільки кімната повинна бути зручною як для ігор, так і для навчання або відпочинку. Окреме значення має розвиток індивідуального стилю, який буде допомагати дитині почуватися впевненою і комфортною в своєму світі. Крім того, сучасний підхід до дизайну вимагає врахування екологічних і безпечних матеріалів, які позитивно впливають на здоров'я та розвиток дитини.

Рисунок 2.1 – Приклад інтер'єру дитячої кімнати

Вибір меблів і колірне рішення дитячої кімнати залежить від багатьох факторів, серед яких важливе місце займають вік, інтереси та особливості характеру дитини. Традиційний підхід, який часто зустрічається в дизайні дитячих кімнат, наприклад, блакитні фіранки та шпалери з машинками для хлопців або рожеві фіранки з принцесами для дівчаток, вже давно став звичним і може не задовольняти сучасні потреби батьків, які шукають розвиваючі та функціональні рішення для своїх дітей [27].

У міру того як дитина росте, важливо враховувати її змінюються потреби. Спочатку, для новонародженого, основним завданням дизайну є створення спокійної та комфортної атмосфери для сну і відпочинку. Однак з часом, коли малюк починає активно рухатися, для нього стає важливим наявність простору для ігор, фізичної активності та творчості. Саме тому, в кімнатах маленьких

дітей часто можна побачити замість традиційних шпалер — великі аркуші паперу або ватман, на яких малюк може малювати, а також предмети, що стимулюють пізнання світу: глобуси, макети, інтерактивні плакати.

Рисунок 2.2 – Приклад кімнати підлітка

Важливо також, щоб інтер'єр був таким, що змінюється разом з розвитком дитини, адже потреби трирічного малюка кардинально відрізняються від потреб підлітка, рис.2.2. У дитячій, яка сприяє творчому розвитку, немає місця для нудьги чи одноманітності, адже кожен елемент, кожен предмет призначений для того, щоб надихати на нові відкриття, чи то у три роки, чи в тринадцять.

Крім того, важливим аспектом є створення такої атмосфери, яка б сприяла розвитку самостійності і впевненості в дитині. Кімната повинна бути місцем, де дитина може проявити свою творчість, реалізувати ідеї та навіть вчитися через гру. Для малюків чудово підійдуть різні розвиваючі іграшки, інтерактивні елементи та куточки для творчості, де вони можуть малювати,

Рисунок 2.4 – Приклад кімнати з спокійним кольором

Рисунок 2.5 – Приклад дитячої кімнати

Важливим моментом є і врахування кольору в інтер'єрі, рис. 2.4 – 2.6. Дитячі кімнати повинні бути не лише яскравими і привабливими, але й сприяти емоційному благополуччю дитини. Наприклад, спокійні кольори, такі як пастельні відтінки блакитного, зеленого, жовтого або персикового, створюють атмосферу затишку та комфорту, тоді як більш насичені кольори — червоний або оранжевий — можуть додавати енергії і спонукати до активності. Важливо, щоб кольорове рішення в кімнаті сприяло розслабленню під час сну і активності впродовж дня [28].

Рисунок 2.6 – Дизайн дитячої кімнати

Таким чином, дизайн дитячої кімнати — це не лише питання естетики, але й глибокого розуміння потреб і психологічних особливостей дитини в різні етапи її розвитку. Створення комфортного і сприятливого простору для малюка або підлітка потребує уваги до дрібниць, адже кожен елемент інтер'єру

має свою роль у формуванні настрою, розумових і творчих здібностей, а також у підтримці загального фізичного і психологічного здоров'я дитини.

Якщо юний власник кімнати вже може висловлювати свої побажання, обов'язково варто їх враховувати. Уявлення дитини про комфорт і затишок можуть суттєво відрізнятися від дорослих, і її живий розум та багата фантазія часто здатні генерувати несподівані ідеї для дизайну. Такі оригінальні рішення, хоч іноді їй здаються незвичними для практичних дорослих, сприяють розвитку креативності та індивідуальності дитини. Наприклад, створення тематичних зон, кольорових акцентів або інтерактивних елементів у кімнаті може надихати дитину на навчання, творчість і гру.

Однак, важливо зберігати баланс між бажаннями дитини та раціональними рішеннями. Наприклад, кімната з чорними стінами та постерами персонажів з фільмів жахів може здатися дитині модною або цікавою, але такий інтер'єр, ймовірно, не сприятиме її психологічному комфорту та розвитку. Тому варто спрямовувати фантазії дитини в конструктивне русло, пояснюючи переваги гармонійного і затишного простору.

Звернення до професійних дизайнерів допоможе знайти ідеальне рішення, яке враховуватиме і мрії дитини, і важливі аспекти функціональності, безпеки та естетики. Дизайнери можуть створити простір, де буде зручно і цікаво рости, вчитися та відпочивати. Гармонійно спроектована кімната стане не лише улюбленим місцем дитини, а й простором, що сприятиме її розвитку та психологічному благополуччю.

2.2 Загальні вимоги до дизайну дитячої спальні для хлопчика

Основи розвитку особистості формуються ще в дитячі роки, і це є ключовим періодом для виховання в дитині важливих навичок, серед яких – уміння організовувати та впорядковувати свій простір. Це не лише привчає до

порядку, а й сприяє розвитку самостійності, відповідальності та здатності до творчого мислення. Особливої уваги це питання набуває у випадку з хлопчиками, адже зазвичай вони менш схильні до природного прагнення облаштовувати своє оточення, ніж дівчатка [29].

Для хлопчиків важливо створити умови, які допоможуть розвинути їхню зацікавленість у впорядкуванні простору. Наприклад, залучення до облаштування власної кімнати чи ігрової зони стимулює їх до прояву ініціативи. У процесі цього діти можуть навчитися структурувати свої речі, обирати місця для їх зберігання, а також розвивати естетичний смак. Крім того, участь у плануванні інтер'єру чи виборі предметів декору сприяє формуванню впевненості у власних рішеннях.

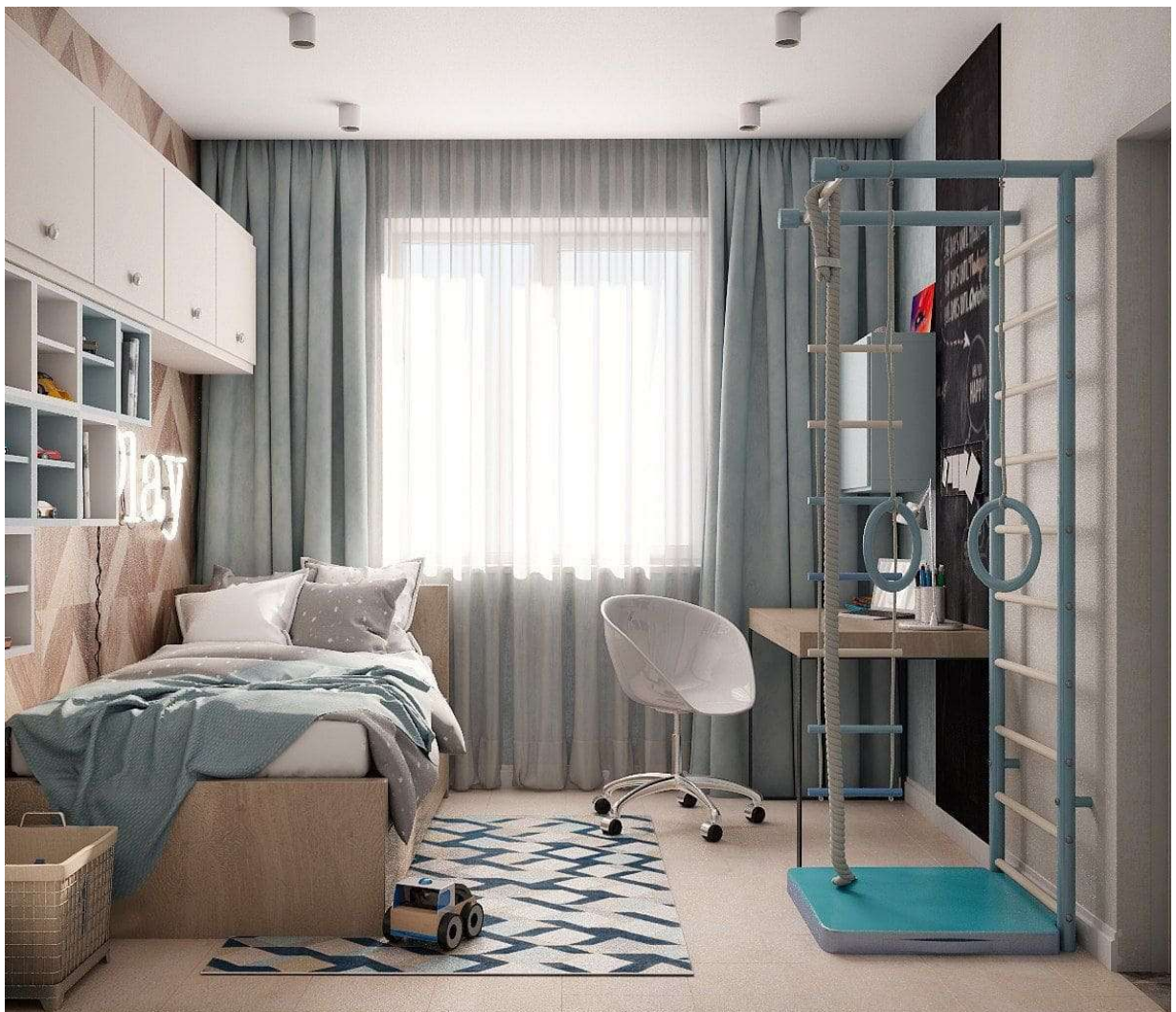

Рисунок 2.7 – Кімната хлопчика

Важливо підходити до цього процесу з творчістю та врахуванням інтересів дитини. Наприклад, кімната хлопчика може бути оформлена в тематичному стилі, який відповідає його захопленням: космос, спорт, рис.2.7, техніка чи пригоди. Таке середовище не лише стимулює організаційні навички, а й підвищує мотивацію дитини до догляду за своїм простором.

Організація простору для хлопчика також має враховувати його активний спосіб життя. Варто передбачити зони для навчання, творчості та рухливих ігор, щоб усе було гармонійно впорядковано. Таким чином, із ранніх років хлопчик звикає до думки, що оточення має бути функціональним і комфортним, і самостійно навчається підтримувати його в належному стані.

Навчання організації простору в дитячому віці допоможе хлопчикам розвинути звички, які стануть корисними в дорослому житті, зокрема вміння ефективно управляти своїм часом, ресурсами та оточенням.

Розробка дизайну дитячої кімнати для хлопчика потребує врахування багатьох деталей, які забезпечать комфорт, безпеку та підтримають індивідуальність дитини. Щоб кімната стала справжнім оазисом для хлопчика, варто звернути увагу на кілька ключових моментів:

1. Функціональність.

Дитяча кімната — це не лише спальня, а й простір для гри, навчання та відпочинку. Організація має бути такою, щоб задовольняти різноманітні потреби дитини відповідно до її віку. Мінімальний набір меблів включає зручне ліжко, шафу для одягу, а для старших дітей — місце для навчання та творчості, рис. 2.8, 2.9.

У ранньому віці знадобляться простір для активних ігор і зберігання іграшок. У шкільному віці важливо облаштувати функціональну робочу зону з письмовим столом, стільцем і книжковими полицями. Для підлітків можна адаптувати простір, додавши комп'ютерний стіл, а також елементи, що відповідають їхнім інтересам, наприклад, стелаж для спортивного обладнання чи полички для колекцій.

2. Ергономічність.

Меблі та предмети інтер'єру мають відповідати зросту та потребам дитини. Регульовані стільці, столи з можливістю змінювати висоту, доступність полиць — усе це сприяє комфорту й правильному формуванню постави.

3. Безпека.

Дитяча кімната має бути безпечною. Уникайте гострих кутів, слизьких поверхонь та дрібних деталей, які можуть бути небезпечними для малюка. Вибирайте екологічно чисті матеріали, гіпоалергенні фарби та тканини. Також подбайте про захист розеток і використовуйте надійні механізми в меблях.

4. Індивідуальність дитини.

Кімната повинна відображати характер, інтереси й захоплення хлопчика. Залучіть дитину до процесу створення інтер'єру: це може бути вибір кольорової гами, декору чи навіть тематики кімнати. Наприклад, для любителя спорту можна створити кімнату в стилі улюбленої команди, а для мрійника — космічну зону.

5. Колірні поєднання.

Вибір кольорової палітри значно впливає на емоційний стан дитини. Для хлопчиків часто обирають сині, зелені або сірі відтінки, які додають спокою й гармонії. Але не бійтеся експериментувати: яскраві акценти у вигляді постерів, подушок або ігрових елементів зроблять кімнату цікавішою.

6. Деталі та декор.

Дрібні елементи додають кімнаті характеру. Це можуть бути глобуси, макети, плакати чи стінові панелі для малювання. Наприклад, стіна з грифельною дошкою дозволить дитині розвивати творчість і залишатися організованою.

7. Спортивна зона.

Якщо дозволяють простір і фінанси, варто передбачити спортивний куточок з кільцями, канатом чи поперечиною. Це допоможе дитині вести активний спосіб життя навіть удома.

Рисунок 2.8 – Приклад дизайну кімнати хлопчика

Рисунок 2.9 – Приклад дизайну кімнати хлопчика підлітка

Таким чином, кімната для хлопчика повинна бути не лише красивою, а й багатофункціональною, безпечною та відповідати його віковим потребам. Гармонійно спланований простір створить умови для розвитку, навчання та відпочинку, залишаючи простір для фантазії та творчості.

2.3 Розподіл простору в дитячій кімнаті, важливість зонування

Правильна організація простору в дитячій кімнаті має величезне значення для розвитку дитини. Дітям, зокрема хлопчикам, складніше зосереджуватись і дотримуватись порядку, тому зональний поділ кімнати допомагає навчити їх розподіляти час і асоціювати певні місця з відповідними активностями. Це знижує рівень розсіювання уваги та створює комфортний середовище для всіх занять дитини.

Чому зонування важливе?

Змішання функцій у межах одного простору може призвести до втрати концентрації. Наприклад, якщо робочий стіл захащений іграшками, дитина асоціюватиме його більше з розвагами, ніж із навчанням чи творчістю. Тому зонування допомагає структуровано організувати кімнату, забезпечуючи кожній діяльності своє місце.

Рекомендується поділити кімнату на такі ключові зони:

- зона відпочинку;
- робоча зона;
- зона розваг;
- зона гардеробу;

1. Зона відпочинку.

Ця зона призначена для сну та розслаблення. У ній розташовуються ліжко, диван, крісло або пуф, де хлопчик може відновити сили після активного дня. Особливо важливо підібрати зручні меблі, щоб забезпечити якісний

відпочинок. Ліжко з ортопедичним матрацом стане найкращим вибором для правильного формування хребта.

У зоні відпочинку також можна створити куточок для читання, обладнаний м'яким освітленням і поличками для улюблених книг.

2. Робоча зона.

Це простір для навчання, творчості чи інших занять. Обладнання залежить від потреб дитини:

Базові елементи: письмовий стіл, зручний стілець, стелаж або полички для книг і навчальних матеріалів.

Додаткові елементи: якщо хлопчик займається музикою або малюванням, у цій зоні можна розмістити музичний інструмент, мольберт чи стенд для творчих робіт.

Слід подбати про якісне освітлення, щоб не перевантажувати зір дитини під час роботи.

3. Зона розваг.

Це простір, де хлопчик може гратися, розвивати свої захоплення та проводити вільний час. У зоні можуть бути:

- яскраві полиці для іграшок;
- настільні ігри, конструктори;
- гральна приставка або спортивний інвентар;
- елементи хобі, наприклад, шахова дошка, телескоп чи моделі літаків.

Для створення акценту можна використовувати яскраве оформлення, кольорові акценти чи тематичний декор.

4. Зона гардеробу

Ця частина кімнати призначена для зберігання одягу та аксесуарів. Тут розміщуються шафа, комод, дзеркало та кошик для білизни. Організація цієї зони допомагає привчати дитину до порядку.

Щоб полегшити процес збирання речей, можна передбачити зручні ящики або кошики для розподілу одягу.

Особливості зонування в умовах невеликої кімнати.

Рисунок 2.10 – Приклад дитячої кімнати

Рисунок 2.11 – Приклад інтер'єру дитячої кімнати

У малогабаритних приміщеннях зони можна поєднувати. Наприклад, двоярусне ліжко дозволяє розмістити на верхньому ярусі спальну зону, а на нижньому — робочу чи ігрову. Для економії простору добре підходять модульні меблі або трансформери.

Зонування дитячої кімнати не обов'язково має бути суворим. Це більше про створення атмосфери, де дитина зможе легко переключатися між різними видами діяльності, відчуючи себе комфортно. Правильно організована кімната не лише сприяє розвитку дисципліни, але й стає джерелом натхнення та радості для хлопчика.

2.4 Дизайн дитячої кімнати з урахуванням вікових потреб

Оформлення дитячої кімнати — це виклик для батьків, які прагнуть створити ідеальний простір для своєї дитини. Важливо не лише забезпечити комфорт і безпеку, а й врахувати вікові особливості малюка. Дитина росте, і її потреби змінюються, тому дизайн кімнати повинен адаптуватися до кожного етапу життя [30].

1. Від народження до року.

У перший рік життя дитини кімната повинна бути максимально світлою, безпечною та комфортною як для малюка, так і для батьків, які доглядають за ним. Основні акценти при створенні дизайну:

- освітлення – уникайте занадто яскравих світильників. Перевагу варто віддати теплим, м'яким джерелам світла, таким як нічники або бра. Вони створюють атмосферу спокою та затишку. Колірна гама Світлі, нейтральні тони — найкращий вибір для перших місяців життя малюка. Вони створюють відчуття простору та не дратують чутливий зір дитини

2. Вік від одного до чотирьох років — це час активного пізнання світу, розвитку моторики, уяви та соціальних навичок. У цей період важливо створити для дитини атмосферу, яка буде одночасно яскравою, затишною та спонукатиме до творчості й гри.

У цьому віці дитина починає усвідомлювати себе та своє оточення, тому інтер'єр має виглядати, як частина чарівного світу.

Рисунок 2.13 – Приклад інтер'єру дитячої кімнати віком від року до чотирьох

Стіни повинні бути однотонними з світлими шпалери, що слугували б фоном у ранньому віці, можна доповнити яскравими наклейками, казковими сюжетами або художніми розписами. Це можуть бути зображення улюблених персонажів, природи або абстрактних фігур, які стимулюють фантазію.

Штори повинні бути легкими, а прозорі тканини забезпечать достатню кількість природного світла. Рекомендується обирати тканини пастельних відтінків із ніжними малюнками, які легко змінювати з часом.

Дитяча кімната повинна бути місцем, де малюк почуватиметься захищеним і комфортним.

На підлоги, для створення зручної ігрової зони можна використовувати теплий м'який килим із натуральних матеріалів. Додатково доречно розташувати кілька м'яких пуфів або пледів, де дитина може сидіти чи лежати.

У цьому віці дитина ще не потребує великого ліжка. Зручне місце для сну зі спеціальним бар'єром для безпеки стане ідеальним вибором.

Для дітей від року до чотирьох років гра — основний спосіб пізнання світу. Тому ігрова зона має бути доступною та цікавою.

Зручно розміщені коробки чи полиці для іграшок дозволять дитині легко діставати улюблені речі. Важливо, щоб вони були на рівні зросту малюка, аби стимулювати самостійність.

Маленький столик із кріслом або навіть настільний мольберт — чудовий спосіб заохотити дитину до малювання чи ліплення.

Яскраві акценти в інтер'єрі. Для підтримання інтересу до кімнати слід використовувати яскраві акценти, однак не перевантажувати простір. Підвіски чи декоративні ліхтарики стануть цікавими деталями. Наклейки на стінах або меблях можна легко змінювати, щоб освіжати інтер'єр.

Важливо забезпечити гармонійне освітлення. Крім основного джерела світла, варто передбачити нічник із теплим м'яким світлом, який допоможе малюкові почуватися спокійно перед сном.

Дитяча кімната для цього віку має стати казковим простором, що сприяє гармонійному розвитку дитини та її першому самостійному знайомству зі світом. Це місце, де кожна деталь говорить мовою турботи й любові.

3. Віком від чотирьох до шести років

У період від чотирьох до шести років важливо адаптувати простір дитячої кімнати до нових потреб малюка. Якщо на попередніх етапах меблі та оформлення кімнати були спрямовані на зручність для батьків, то тепер акцент переноситься на функціональність і комфорт дитини.

Організація простору. Кімнату необхідно зонувати, створюючи простір для різних видів діяльності:

- Навчальна зона – місце для творчості, малювання або читання;
- ігрова зона – територія для активних розваг із м'яким килимом чи спеціальними модулями;
- зона для сну – ліжко або куточок для відпочинку з м'яким освітленням.
- зона для творчості – простір із мольбертом, столиком або іншим інвентарем для розвитку уяви та моторики.

Рисунок 2.14 – Дизайн дитячої кімнати

Важливі аспекти дизайну.

Колірна гамма. Оформлення кімнати повинно бути спокійним і гармонійним. Вибирайте нейтральні або пастельні кольори шпалер і меблів, щоб уникнути зайвої стимуляції дитячого мозку, який вже активно працює над обробкою нової інформації, рис. 2.14.

Безпечні меблі. Використовуйте меблі із заокругленими кутами, щоб уникнути травм. Висота шафок і полиць має бути зручною для дитини, щоб вона могла самостійно діставати необхідні речі.

Особливості освітлення. Освітлювальні прилади не повинні бути надто яскравими. Нічник або настінне бра стануть корисними для комфортного засинання.

Безпека вікон. У цьому віці діти стають більш самостійними й активно досліджують навколишній світ. Встановіть блокатори або спеціальні замки на вікна, щоб запобігти випадковому відкриванню.

Рекомендації для батьків. Дитяча кімната має бути простором для всебічного розвитку малюка. Продумайте, щоб кожна зона була не лише функціональною, а й естетично привабливою. Враховуйте інтереси дитини, пропонуючи їй вибирати деякі елементи декору, наприклад, постери чи декоративні аксесуари.

Правильно облаштована кімната для дитини віком від чотирьох до шести років сприятиме її гармонійному розвитку, допомагаючи відпочивати, грати й навчатися в комфортних умовах.

4. Дизайн кімнати для дітей 6-8 років, рис. 2.15.

У віці від шести до восьми років дитина вступає в новий етап життя, пов'язаний зі школою. Дитяча кімната тепер повинна відповідати потребам школяра, поєднуючи зони для навчання, відпочинку та творчості.

Меблювання для навчання. Необхідно додати письмовий стіл відповідного розміру, а також ергономічне крісло з ортопедичною підтримкою, щоб забезпечити правильну поставу під час навчання.

Передбачте місце для зберігання шкільного приладдя: полиці, органайзери та ящики допоможуть підтримувати порядок.

Колірна палітра. Вибір кольорів стає ключовим аспектом. Для дітей цього віку підійдуть яскраві та соковиті відтінки, які сприятимуть концентрації уваги, створюватимуть позитивний настрій і допоможуть уникнути сонливості під час

виконання уроків. Акцентні кольорові вставки на стінах або меблях додають динаміки, не обтяжуючи простір.

Рисунок 2.15 –Дитяча кімната

5. Дизайн кімнати для дітей 8-10 років

До віку восьми-десяти років інтереси й уподобання дитини стають більш вираженими, і кімната поступово відображає її індивідуальність.

Відмінності між кімнатами для хлопчика і дівчинки

Для дівчинки

Основний акцент робиться на ніжні, пастельні відтінки: рожевий, кремовий, блідо-фіолетовий або м'ятний.

Шпалери з текстурою, що імітує набивні тканини, додають затишку.

Ліжко може бути прикрашене балдахіном або декоративними подушками, створюючи атмосферу казкового простору.

Для хлопчика

Колірна гама може включати сині, зелені, сірі або теракотові відтінки, підкреслюючи стриманість і мужність.

Тематика оформлення може відображати захоплення: спорт, космос, техніка або подорожі.

Рисунок 2.16 – Кімната дівчинки

Меблі повинні відповідати росту дитини та бути функціональними.

Освітлення варто адаптувати для зони навчання: якісна настільна лампа є обов'язковою.

Декоративні елементи, такі як постери, картини або тематичні аксесуари, допомагають створити індивідуальну атмосферу.

Правильно організована дитяча кімната в цьому віці стає місцем, де дитина може не тільки виконувати домашні завдання, а й відпочивати, грати й розвивати свої таланти.

Для хлопчиків часто обирають більш стримані й темні відтінки, що додають кімнаті серйозності й характеру. Ліжко можна підібрати незвичайного формату, наприклад, підняте на певну висоту під саму стелю, із доступом через невелику драбинку — це не лише практично, а й цікаво для дитини.

Якщо ж вам потрібно оформити кімнату для дівчинки, натхнення можна знайти, орієнтуючись на ніжніші, світлі тони, створюючи більш витончений і романтичний інтер'єр, який відповідатиме її уподобанням.

6. Кімната підлітка.

Меблі, які обираються для цього вікового періоду, зазвичай розраховані на тривалий час використання. Наприклад, вони можуть бути однаково доречними як для десятирічної дитини, так і для вісімнадцятирічного юнака. Інтер'єр набуває більш "дорослого" вигляду, з акцентом на функціональність і стиль. Єдиними елементами, що нагадують про дитинство, залишаються кілька іграшок або постери на стінах.

Рисунок 2.17 – Кімната підлітка

2.5 Кольорові рішення як основа гармонійного дизайну дитячої кімнати

У процесі створення дизайну інтер'єру дитячих кімнат кольорові рішення відіграють ключову роль, оскільки вони не лише впливають на естетику простору, але й формують психологічний комфорт і гармонійний розвиток дитини. Правильний підбір кольорової гами сприяє створенню атмосфери, що відповідає віковим особливостям, інтересам і характеру дитини.

Для малюків світлі та м'які відтінки забезпечують затишок і спокій, тоді як для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку яскраві акценти додають динаміки й стимулюють розвиток уяви. У підлітковому віці кольори кімнати набувають більш стриманого характеру, відображаючи прагнення до самовираження та самостійності.

Крім кольорової гами, важливо враховувати функціональний поділ кімнати та поєднувати кольори з урахуванням зонування: робоча зона повинна сприяти концентрації, зона відпочинку – релаксації, а зона для ігор – бути яскравою і натхненною.

Важливим аспектом у впровадженні кольорових рішень є також їх здатність адаптуватися до вікових змін дитини. Дизайн дитячої кімнати має бути гнучким, щоб у міру дорослішання можна було легко оновлювати інтер'єр, додаючи нові елементи або змінюючи кольорову гаму. Це дозволяє не тільки заощаджувати ресурси, але й забезпечувати комфортний простір для кожного етапу розвитку дитини. Добре підібрані кольори сприяють збереженню психологічного балансу, стимулюють творчість та допомагають у формуванні самостійності.

Таким чином, кольорові рішення в дизайні дитячих кімнат є не лише естетичним елементом, а й інструментом, який впливає на емоційний і психологічний стан дитини, сприяючи її розвитку та гармонійному сприйняттю світу.

3 СТВОРЕННЯ ГАРМОНІЙНОГО ПРОСТОРУ НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО БУДИНКУ В М. ЗАПОРІЖЖЯ

3.1 Планування дизайну дитячої кімнати

Планування дизайну дитячої кімнати — це захопливий, але відповідальний процес, який вимагає врахування багатьох факторів: інтересів дитини, психологічних особливостей її розвитку, а також правил зонування простору. Для досягнення найкращого результату важливо врахувати вік дитини, її захоплення, стать, а також практичні аспекти облаштування кімнати.

Приклад приватного будинку в Запоріжжі з двома дитячими кімнатами

Уявімо приватний двоповерховий будинок у Запоріжжі, де є дві дитячі кімнати: одна для шестирічної дівчинки, інша — для десятирічного хлопчика. Кожна з кімнат буде оформлена з урахуванням вікових і особистісних особливостей дітей.

Крок 1. Визначення матеріалів і стилю

При створенні дизайну дитячої кімнати одним із ключових етапів є правильний вибір матеріалів. Це не лише питання естетики, але й безпеки та здоров'я вашої дитини. Враховуючи інтереси малюка та його вікові особливості, необхідно підібрати матеріали, які будуть комфортними, екологічними та практичними.

Участь дитини в виборі матеріалів, рис.3.1.

Почати варто з того, щоб дати можливість дитині висловити свою думку. Якщо малюк уже достатньо дорослий, він може поділитися своїми уподобаннями щодо кольорів або тематики інтер'єру. Наприклад, чи хоче він, щоб кімната відображала його захоплення — чи це спорт, природа або казкові персонажі. Участь дитини в процесі створення її особистого простору не лише

допоможе зробити кімнату більш затишною для неї, а й сприятиме розвитку її творчого потенціалу.

Рисунок 3.1 – Участь дитини в виборі матеріалів

Якість і екологічність матеріалів

Особливу увагу варто приділяти якості матеріалів. Для здоров'я дитини необхідно, щоб усі використовувані матеріали були екологічними та натуральними, без шкідливих хімічних добавок. Для покриття підлоги добре підійдуть коркові матеріали або паркет, які не лише є безпечними, але й екологічними, забезпечують комфорт та хорошу теплоізоляцію. Вибираючи стінові покриття, зупиніться на паперових шпалерах з яскравим принтом, що зробить кімнату живою і цікавою для дитини. Водночас вони повинні бути легкими в догляді та не виділяти шкідливих речовин.

Освітлення і безпека.

Щодо освітлення, потрібно звернути увагу на його безпеку та практичність. Використовуйте невеликі або вбудовані світильники, які не будуть піддані ризику пошкодження через ігри чи активність дитини. Таке освітлення виглядає естетично, є безпечним і не займає багато місця.

Шумоізоляція та комфорт.

Якщо ви живете в квартирі або багатоквартирному будинку, важливо подумати про шумоізоляцію. Часто дитячі кімнати можуть стати джерелом шуму, особливо якщо дитина любить гратися або слухати музику. Але також не можна забувати, що ваші сусіди можуть створювати шум, який заважатиме дитині заснути. Тому встановлення спеціальних матеріалів для шумоізоляції допоможе зробити кімнату більш комфортною та спокійною для малюка, забезпечуючи йому хороший сон та спокій..

Загальні рекомендації.

Окрім того, важливо підбирати фарби та покриття для стін, які будуть безпечними для здоров'я. Вибирайте фарби на водній основі або такі, що не містять токсичних компонентів, щоб уникнути алергічних реакцій та інших неприємностей для дитини. Всі ці моменти допоможуть створити здорове, безпечне та комфортне середовище для вашої дитини, де вона зможе вчитися, грати і відпочивати.

В результаті обидві кімнати стають комфортними, функціональними та гармонійними просторами, які відповідають індивідуальним потребам дітей. Головна мета — створити середовище, яке стимулює розвиток, творчість і відчуття захищеності. Такий підхід до дизайну дитячих кімнат робить їх не лише місцем для сну, а й важливим елементом у формуванні особистості дитини.

Крок 2. Зонування дитячої кімнати.

Зонування дитячої кімнати є важливою складовою її дизайну, оскільки забезпечує комфортне використання простору для різних видів діяльності. Кімната повинна бути не лише місцем для сну, але й простором для навчання, творчості та гри. Поділ на різні зони допомагає організувати дитяче дозвілля та сприяє розвитку організованості і самостійності у малюка. В залежності від віку та потреб дитини, зони можуть змінюватися, що дозволяє адаптувати простір до змін у її інтересах.

Підхід до зонування для маленьких дітей, рис. 3.2.

Рисунок 3.2 – Зонування кімнати

У дитячих кімнатах для малюків важливо створити безпечну та стимулюючу середу для розвитку. Для маленької дитини можна організувати ігрову зону, де вона зможе вільно рухатись, а також спеціальну зону для навчання чи творчості. Наприклад, можна створити розвиваючий килимок, який стане не лише місцем для гри, а й сприятиме розвитку моторики і когнітивних здібностей. Для цього можна використовувати яскраві кольори та різноманітні текстури, що заохочують до взаємодії та дослідження.

Способи зонування кімнати.

Існує кілька способів організувати простір в дитячій кімнаті, зокрема:

– зонування за кольором – це один з найпростіших і найефективніших способів поділу кімнати. Використання різних кольорів на стінах, покритті підлоги чи меблях допомагає візуально розмежувати функціональні зони. Наприклад, яскраві кольори можна використати для ігрової зони, а спокійніші

та м'якші відтінки — для зони відпочинку. Такий підхід стимулює дитячу уяву і сприяє розпізнаванню різних видів діяльності;

- меблі як елементи зонування – для поділу кімнати можна використовувати різноманітні меблі, такі як етажерки, шафи або ширми. Вони не лише виконують функцію зберігання, але й дозволяють візуально розділити простір на кілька частин. Наприклад, високі стелажі можуть відокремити зону для навчання від ігрової зони, створюючи окреме місце для роботи та відпочинку;

- зонування за допомогою робочих поверхонь – ще один варіант поділу кімнати — це використання робочих поверхонь, таких як письмовий стіл, низькі столи для рукоділля чи творчості. Розташування таких елементів в різних частинах кімнати допомагає організувати окремі зони для навчання, творчості або ігор, що позитивно впливає на розвиток дитини та її здатність до концентрації.

Зонування дитячої кімнати — це не лише практичний підхід до організації простору, а й важливий елемент у розвитку дитини. Воно дозволяє створити функціональний і безпечний простір, де дитина може займатися різними видами діяльності, вчитися, відпочивати та грати. Вибір способу зонування залежить від віку дитини, її інтересів та потреб, що дозволяє створити інтер'єр, який буде комфортним та надихаючим для малюка.

Правильний вибір меблів для дитячої кімнати є ключовим етапом у створенні комфортного та безпечного простору для дитини. При виборі меблів слід враховувати вік малюка, його інтереси, а також необхідність у безпеці та функціональності. Важливо, щоб меблі були не лише практичними, а й сприяли розвитку дитини, задовольняючи її потреби у навчанні, грі та відпочинку.

Крок 3. Добірка меблів

Вік і переваги дитини при виборі меблів.

Для маленьких дітей меблі повинні бути не лише зручними, але й безпечними. Зокрема, важливо, щоб меблі не мали гострих кутів, адже дитина часто падає або шукає спосіб активно досліджувати навколишній простір. Ось чому меблі для наймолодших мають бути округлими, а матеріали — екологічними та нетоксичними. Дитяче ліжечко повинно бути стабільним і мати бортики для додаткової безпеки.

Рисунок 3.3 – Стіл для малювання

Для дітей старшого віку, які вже мають свої інтереси та переваги, меблі можуть бути більш різноманітними, наприклад, це може бути стіл для малювання, книжкова полиця для розвитку читання або спеціальна зона для творчості. У таких випадках варто враховувати, який тип меблів може заохочувати до розвитку тих чи інших навичок.

Меблі для кількох дітей.

Якщо в родині кілька дітей, варто вибирати меблі, що забезпечать комфорт та функціональність для кожного. Одним із кращих варіантів є ліжка-трансформери. Вони дозволяють максимально ефективно використовувати простір, адже вдень ліжко може бути складене або заховане в шафу, а вночі перетворюється на повноцінне спальне місце. Такий підхід допомагає зберегти місце для гри і активностей в кімнаті, при цьому не займаючи зайвого простору.

Рисунок 3.4 Ліжко трансформер

Ще одним варіантом є модульні меблі, які легко адаптуються до змін у потребах дітей. Наприклад, ліжка, що зростають разом з дитиною, полки і шафи, які можна трансформувати в залежності від віку. Це дозволяє не тільки заощадити місце, а й створити максимально функціональне і стильне середовище для дітей.

Безпека та комфорт.

Безпека меблів у дитячій кімнаті — це один з головних критеріїв при їх виборі. Меблі повинні бути стійкими, мати м'які покриття, які легко чистяться, і бути безпечними для дітей з точки зору матеріалів. Важливо, щоб всі елементи меблів мали правильні розміри, щоб дитина могла без труднощів дістатися до полок або столів, не ризикуючи отримати травму. Крім того, меблі не повинні мати дрібних деталей, які можуть бути небезпечними для малюка.

Вибір меблів для дитячої кімнати — це не лише питання естетики, але й безпеки та зручності. Меблі повинні відповідати віковим потребам дитини, її інтересам і забезпечувати належний рівень безпеки. Якщо в сім'ї кілька дітей, варто обирати багатофункціональні та адаптивні меблі, які дозволяють організувати простір для кожної дитини. Враховуючи всі ці фактори, можна створити ідеальну дитячу кімнату, яка буде безпечною, затишною і водночас стимулюватиме розвиток дитини.

3.2 Опис об'єкта дослідження

Це двоповерховий приватний будинок, рис. 3.5, розташований в одному з затишних районів м. Запоріжжя, поєднує в собі зручність, функціональність та естетичний комфорт для великої родини. Будинок розроблений таким чином, щоб максимально задовольняти потреби кожного члена сім'ї, забезпечуючи їм простір для особистого відпочинку, активного дозвілля та розвитку.

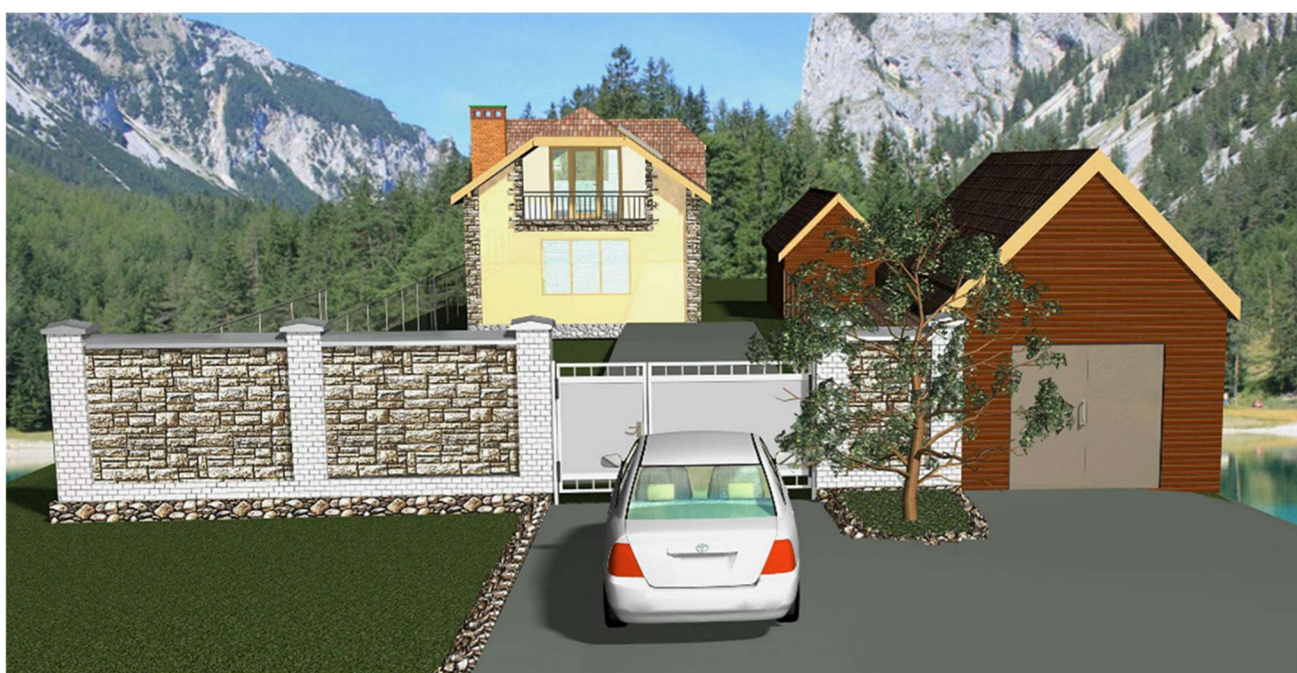

Рисунок 3.5 – Приватний будинок

Загальна структура будинку.

Будинок має два поверхи, що дозволяє ефективно зонувати простір і розподіляти функції між різними приміщеннями. На першому поверсі розташовані житлові зони, дитячу кімнату та спальню для батьків. Другий поверх відведений під кімнату для підлітка та гардеробна кімната. Завдяки такому розподілу, кожен член родини має свою приватну територію, що сприяє створенню комфортних умов для життя.

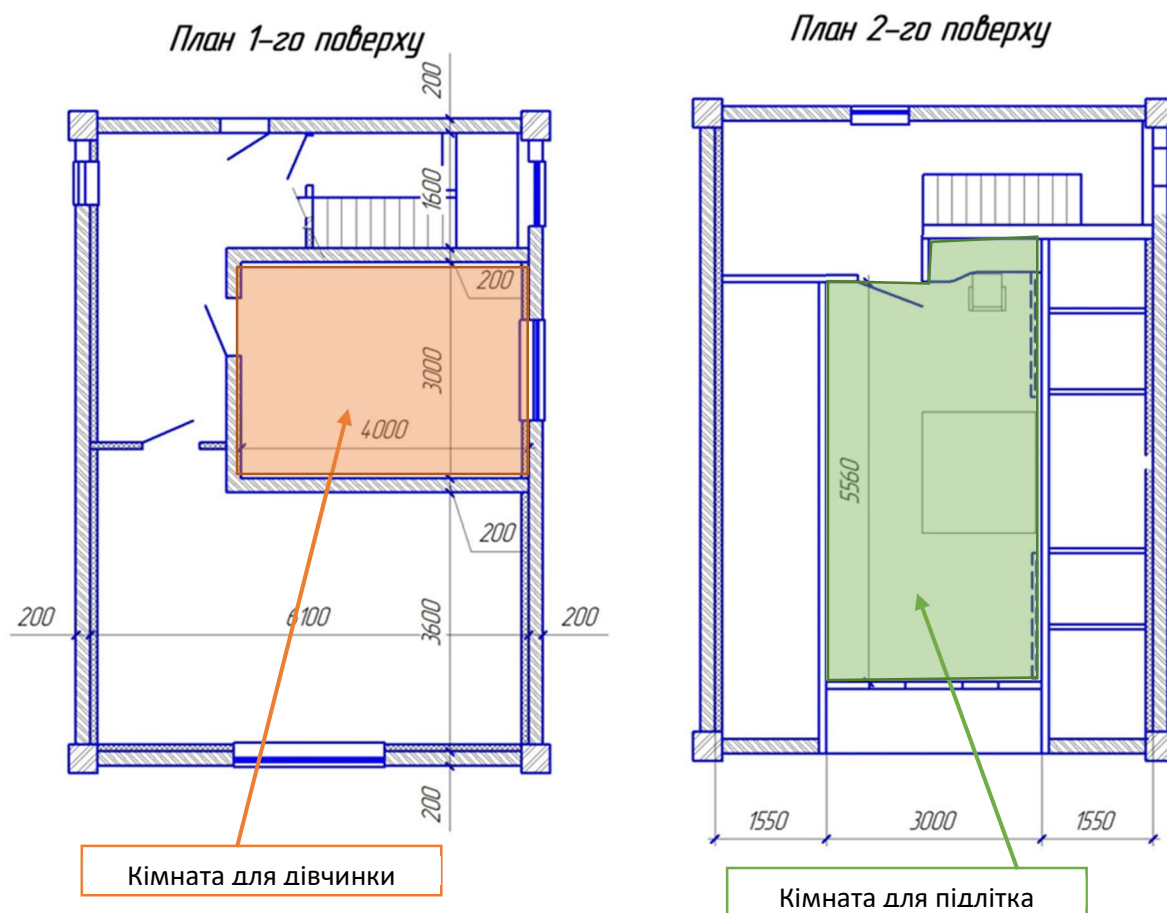

Рисунок 3.6 – План будинку

Дитячі кімнати: функціональність та комфорт для кожного віку

Дитяча кімната на першому поверсі для дівчинки

Одна з ключових особливостей цього будинку — наявність спеціальної кімнати на першому поверсі, призначеної для найменших. Це просторе та світле приміщення, яке створене для розвитку і відпочинку малечі. Меблі в цій кімнаті підібрані з урахуванням безпеки дитини: відсутність гострих кутів, натуральні матеріали для меблів і покриття, а також м'яке освітлення, яке створює комфортну атмосферу. Крім того, в кімнаті є спеціальний куточок для ігор, де дитина може розвивати творчі навички, а також зона для сну, обладнана дитячим ліжечком з ортопедичним матрацом.

Кімната має можливість для додаткового зонування — наприклад, шляхом використання кольорових шпалер або меблів різної висоти, що дозволяє

створити окремі зони для гри та відпочинку. Вікна кімнати виходять на зелений двір, що додає атмосфері природної затишності і забезпечує гарне освітлення протягом дня.

Дитяча кімната на другому поверсі для підлітка.

На другому поверсі розташована дитяча кімната для підлітка, яка служить простором для навчання, відпочинку та розвитку особистості. Кімната має достатньо простору для організації робочої зони, де дитина може займатися навчанням або хобі, а також зону для сну, облаштовану комфортним ліжком та відповідним освітленням. Також є вихід на лоджію,

Декор цієї кімнати більш стриманий і сучасний, з акцентом на стильні меблі, що підходять для підлітка, а також персоналізацію простору за допомогою різноманітних деталей — картин, або особистих речей. В кімнаті є окремий вихід на лоджію, де можливо дивитись на нічне небо, а також зустрічати схід сонця. Завдяки правильно підібраному освітленню та кольоровому оформленню, кімната підлітка виглядає не тільки стильно, а й функціонально, зберігаючи комфорт для навчання та відпочинку.

Спільні зони та комфорт для батьків

Крім дитячих кімнат, на першому та другому поверхах будинку також є спільні зони, що створюють зручний простір для відпочинку і проведення часу всією родиною. Це велика вітальня з м'якими меблями та зоною для перегляду телевізора, кухня, яка має достатньо місця для організації сімейних обідів, а також два санвузли, що роблять будинок зручним для великої родини.

Двоповерховий приватний будинок у м. Запоріжжя є ідеальним вибором для сім'ї з дітьми різного віку. Спільні зони дозволяють родині проводити час разом, а кожен з дітей має свій окремий простір, що підходить для їх вікових потреб і захоплень. Можливість для зонування кімнат, використання сучасних меблів та безпечних матеріалів створює умови для розвитку, комфорту та безпеки кожного члена родини.

3.3 Особливості дітей та їхніх уподобань

У цьому приватному будинку мешкає двоє дітей із різними характерами, віком і захопленнями, що суттєво впливає на вибір дизайну їхніх кімнат. Їхні інтереси, емоційний стан і сприйняття простору визначають підхід до оформлення інтер'єру кожної кімнати.

Дівчинка 5 років – енергія гри та фантазії.

Молодша дитина в сім'ї — п'ятирічна дівчинка, яка перебуває у віці активного розвитку, фантазій і гри. Вона надзвичайно життєрадісна та допитлива, обожнює вигадувати нові сюжети для ігор. Її улюблені кольори — теплі та яскраві відтінки, такі як рожевий, жовтий і блакитний, які, за її словами, "роблять кімнату схожою на казку". Дівчинка емоційно реагує на кольори: теплі тони викликають у неї захоплення та радість, а занадто темні або нейтральні відтінки здаються їй "нудними" та "сумними".

Дитина хотіла б, щоб її кімната нагадувала велику ігрову зону. Саме тому інтер'єр цієї кімнати створювався з акцентом на простір для фантазій та активностей. Зона для ігор оформлена м'яким килимом із казковими малюнками, зручними пуфами та стелажам для іграшок. Для додаткової інтерактивності на стіну розміщено крейдяний борд, де дівчинка може малювати або записувати свої ідеї.

Кольори в кімнаті гармонійно поєднують яскраві акценти та м'які пастельні відтінки: основні стіни мають світло-рожевий колір із невеликим акцентом на різнокольорові наклейки у вигляді квітів і тварин. Вікна прикрашають легкі жовті штори, що пропускають сонячне світло, наповнюючи кімнату теплом.

Хлопець 15 років – мрійливість і любов до подорожей.

Старша дитина — п'ятнадцятирічний підліток, який захоплюється мандрями. Його особистість формують глибокі інтереси до географії, природи та спорту. Він мріє про майбутні подорожі в гори та любить проводити час, переглядаючи карти світу або читаючи книги про мандрівників. Для нього

дуже важливо, щоб кімната відображала його інтереси та створювала атмосферу, яка надихає на нові відкриття.

Підліток любить світлі, природні кольори, такі як зелений, бежевий і світло-сірий, що нагадують йому про природу, гори та свіже повітря. Він зізнається, що ці тони допомагають йому заспокоїтися після насиченого дня. Яскраві кольори, навпаки, викликають у нього почуття перенасичення, тому вони в дизайні його кімнати практично не використовуються.

Дизайн кімнати підлітка розроблений так, щоб відобразити його любов до подорожей і природи. На одній зі стін розміщена велика карта світу, де він може відзначати місця, які мріє відвідати. Основні кольори кімнати — світло-сірий і зелений, з дерев'яними елементами, що додають інтер'єру затишку. Робоча зона оформлена столом зі світлого дерева, зручним кріслом і полицями для книг та особистих речей.

Ліжко розташоване біля вікна, що забезпечує гарний природний світ і дозволяє хлопцю розслабитися, спостерігаючи за небом. Поруч із ліжком — невелика поличка для туристичних аксесуарів, таких як компас і бінокль, які підкреслюють його захоплення.

Емоції дітей до кольорів.

Кольори відіграють значну роль у сприйнятті простору кожною дитиною, оскільки вони не лише впливають на настрій, а й сприяють формуванню їхньої творчості, спокою чи активності.

Для молодшої дитини кольори є джерелом радості та натхнення. Теплі та яскраві відтінки, такі як жовтий, рожевий і блакитний, викликають у неї щиру радість і створюють атмосферу казки. Вона говорить, що такі кольори "змушують її усміхатися" та допомагають вигадувати нові сюжети для ігор. Її любов до яскравих елементів пояснюється потребою у візуальних стимулах, які сприяють розвитку фантазії та активності.

Дівчинка також зазначила, що м'які кольори у вечірній час допомагають їй заспокоїтися та підготуватися до сну. Вона дуже любила кольорові

наклейки на стінах і віконний текстиль, що додає кімнаті атмосферу затишку та тепла.

Підліток ставиться до кольорів зовсім інакше. Для нього важливо, щоб кольори допомагали йому відпочивати та налаштовували на позитивний настрій. Світлі природні відтінки, такі як зелений, бежевий і світло-сірий, викликають у нього почуття спокою та гармонії. Вони нагадують йому про подорожі в гори, де він відчувається вільним і щасливим.

Підліток зізнався, що яскраві кольори його перевантажують і навіть можуть викликати втоми. Саме тому дизайн його кімнати був виконаний у приглушеній палітрі, що ідеально підходить для навчання, відпочинку та мрій про нові пригоди. Він з ентузіазмом прийняв карту світу, яка стала для нього не лише декоративним елементом, а й натхненням для майбутніх подорожей.

Обидві дитини емоційно відгукнулися на кольори, які відповідають їхнім віковим особливостям і захопленням. Для дівчинки кольори стали стимулом до творчості й ігор, а для хлопця — джерелом гармонії та натхнення. Правильно підібрана палітра зробила кожную кімнату не просто функціональною, а місцем, яке викликає позитивні емоції та створює відчуття затишку.

3.4 Дизайн інтер'єру кімнати підлітка

Кімната підлітка в приватному будинку в Запоріжжі втілює ідею функціональності, стилю та відображення захоплень молодого мандрівника. Дизайн створений так, щоб врахувати всі потреби 15-річного хлопця, забезпечити комфорт і мотивацію до навчання, а також гармонійно вписати його хобі в інтер'єр.

Простір розподілено на три основні зони: зона відпочинку і сну, зона навчання та хобі і зона для зберігання речей, рис. 3.7:

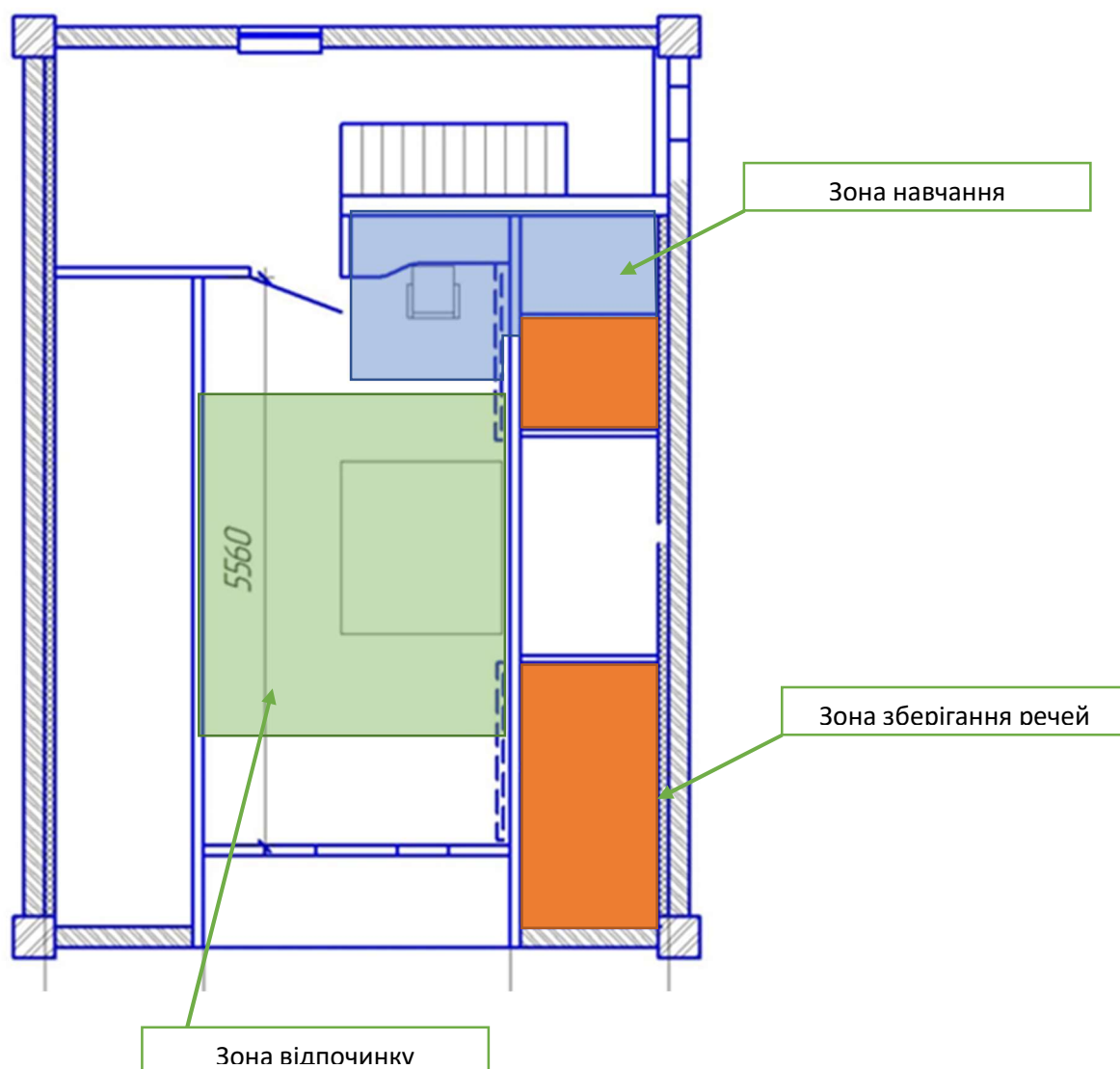

Рисунок 3.7 – Зони кімнати

1. Зона відпочинку. Ця зона створена для розслаблення, перегляду фільмів і читання.

Унікальна конструкція ліжка дозволяє йому заїжджати в спеціально облаштовану нішу в стіні мансарди, звільняючи простір у кімнаті протягом дня. Ліжко обладнане якісним ортопедичним матрацом, що гарантує комфортний сон.

З обох боків ліжка розташовані підвісні тумбочки. Їх дизайн мінімалістичний, із гладкими фасадами світлого відтінку. Усередині — зручні відділення для зберігання дрібних предметів, книг чи гаджетів.

На протилежній стіні встановлено компактний екран із можливістю трансляції фільмів або підключення ігрових консолей. Екран розташований на рівні очей, що зручно для перегляду з ліжка.

Додаткове освітлення в зоні відпочинку забезпечують вбудовані лампи над ліжком, які створюють затишну атмосферу ввечері.

2. Зона навчання. Ця зона організована для ефективного навчання та занять улюбленими хобі.

Вбудований стіл з натурального дерева: Стіл виготовлений із якісного масиву дерева, що поєднує в собі природність і сучасний стиль. Поверхня стійка до подряпин та легка в догляді. Над столом розташовані відкриті полиці для зберігання навчальних посібників, енциклопедій та предметів, пов'язаних із хобі. Вони гармонійно інтегровані в загальний інтер'єр, залишаючи простір зручним для роботи. Ніша в мансарді для зберігання техніки: Зона обладнана спеціальною нішею для оргтехніки (принтер, ноутбук) і додаткових аксесуарів. Ніша розташована в мансарді й має розумне освітлення, яке вмикається автоматично при відкриванні дверей.

Ця зона також доповнена зручним кріслом із регульованою спинкою для тривалих навчальних занять.

3. Зона зберігання речей. Окрема зона для організації особистих речей. Вона складається з трьох основних ніш, вбудованих у мансарду. Ніші закриті елегантними дверима з розсувною системою, що економить простір. Їх поверхня виконана в однотонному світлому кольорі, який підходить до загального дизайну кімнати. Усередині кожної ніші розташовані висувні полиці. Вони дозволяють легко дістатися до потрібних речей. Кожна полиця оснащена вбудованим освітленням, яке вмикається автоматично при висуванні. У нішах передбачено місце для зберігання одягу, взуття, спортивного інвентарю та особистих речей. Верхні полиці використовуються для сезонних предметів, а нижні — для повсякденного доступу.

Ця зона допомагає підтримувати порядок у кімнаті, залишаючи простір вільним для інших активностей.

Усі три зони гармонійно інтегровані в простір кімнати, зберігаючи світлу та затишну атмосферу. Їх функціональність, увага до деталей і стильове оформлення відповідають віку та інтересам хлопця, забезпечуючи комфорт і задоволення від перебування в кімнаті.

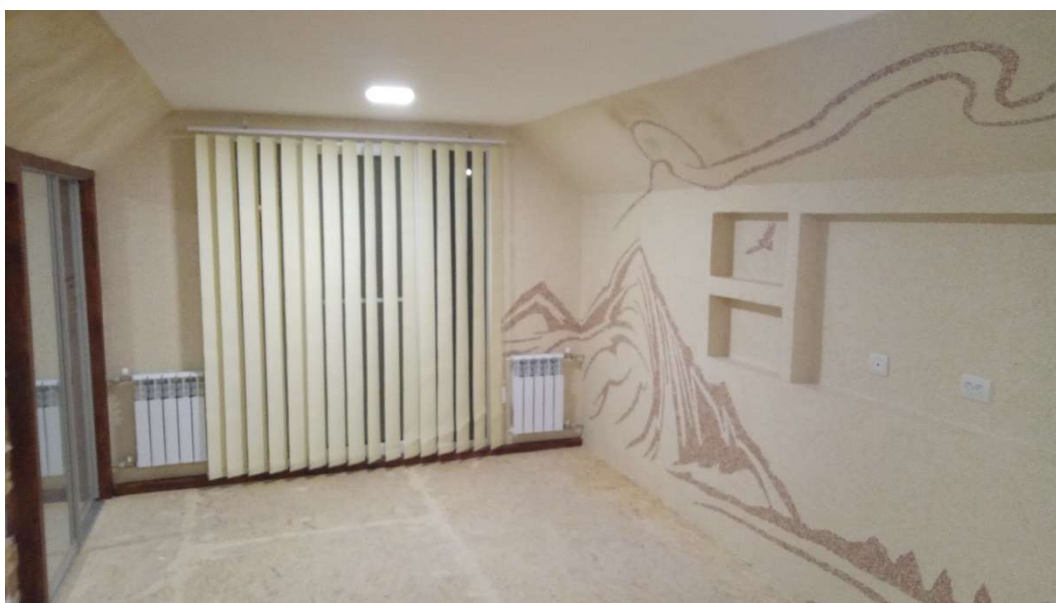
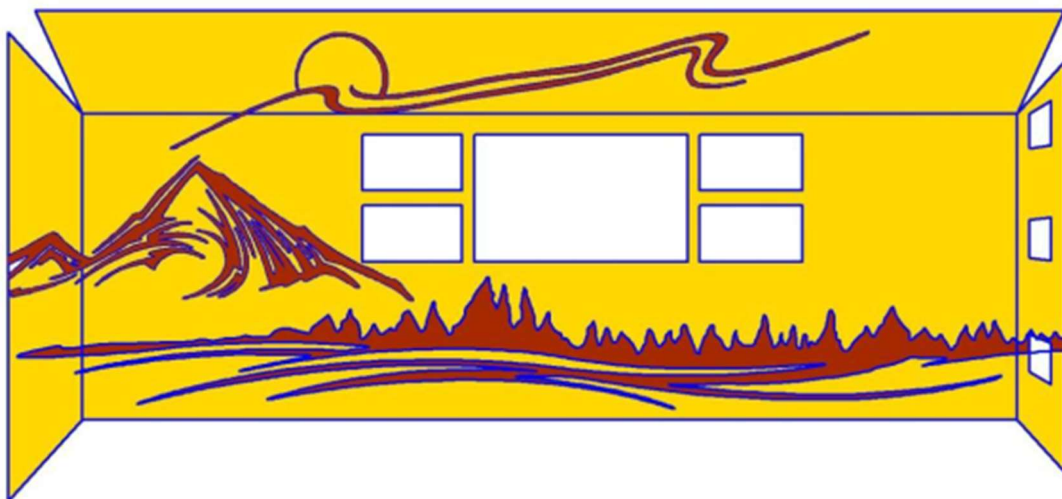

Рисунок 3.8 – Нанесення малюнку на стіну рідкими шпалерами

Світла палітра як основа інтер'єру.

Кімната виконана у світлих тонах, які створюють атмосферу простору, спокою та гармонії. Основний колір стін — ніжний беж із нанесенням зображення Карпатських гір у вигляді художнього малюнка з рідких шпалер, рис. 3.8. Це нагадує юному мандрівнику про його любов до природи й пригод.

Над робочою зоною інтегрований контур карти України, також виконаний із рідких шпалер, що символізує його патріотизм і мрії про дослідження рідного краю, рис.3.9.

Рисунок 3.9 – Нанесення контуру карти України

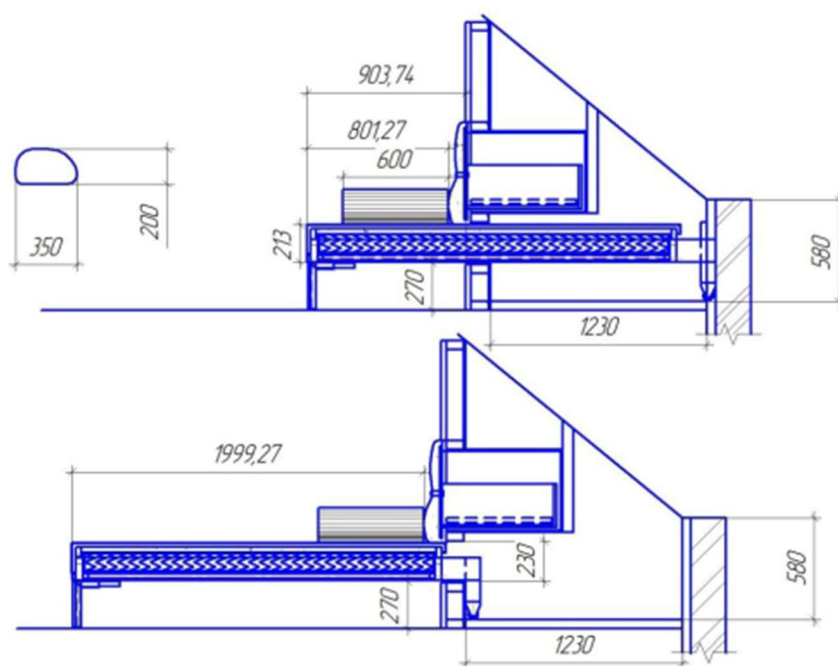

Рисунок 3.10 – Проект вбудованого ліжка

Особливістю зони для відпочинку є інноваційне ліжко-трансформер, яке вбудоване в стіну, рис.3.10. Завдяки цій конструкції ліжко може заїжджати у спеціально обладнану нішу в мансарді, що дозволяє звільнити простір кімнати протягом дня. Над ліжком встановлено додаткове освітлення, яке забезпечує комфорт під час читання чи відпочинку, рис.3.11.

Рисунок 3.11 – Вбудоване ліжко

Стіна біля спинки ліжка облицьована натуральним каменем, що додає кімнаті природного шарму та текстури. З боків ліжка розташовані стильні підвісні ящики для зберігання дрібних речей, які забезпечують зручність і організованість простору.

Декоративні елементи у вигляді дерев'яного бруса біля зони сну додають теплоти та натуральності інтер'єру, створюючи відчуття перебування в затишній гірській хатинці.

Навчальна зона організована так, щоб максимально сприяти продуктивності хлопця. Стіл виконаний із натурального дерева, що поєднується з декором із дерев'яного бруса біля цієї ділянки. Над столом — карта України, яка не лише декорує простір, а й надихає хлопця на географічні дослідження та мрії про подорожі.

Для зручності в цій зоні також встановлено вбудовані полиці для книг, географічних атласів і предметів, пов'язаних із його хобі. Під столом передбачено місце для зберігання рюкзака та спортивного спорядження.

Для зберігання речей передбачені сучасні та місткі шафи, які гармонійно інтегровані в простір кімнати. Їх дверцята виконані зі скла, що відповідає загальній концепції.

Декоративні вставки зі склоблоків, розташовані в стіні, додають кімнаті сучасності. Склоблоки оснащені внутрішнім підсвічуванням, яке змінює кольори залежно від настрою хлопця, створюючи додатковий акцент у дизайні, рис. 3.12.

Рисунок 3.12 – Вставки з склоблоків

Підлога в кімнаті вкрита килимом м'якого темного відтінку, що забезпечує комфорт і тепло навіть у холодну пору року. Освітлення організоване так, щоб забезпечити рівномірне світло в кожній зоні. Встановлено основні

світильники на стелі з м'яким розсіювачем світла та локальні світильники для зони навчання й сну.

Рисунок 3.13 – Поєднання робочої зони і зони відпочинку

Рисунок 3.14 – Вихід на балкон

У кімнаті також присутні декоративні елементи, які підкреслюють захоплення хлопця. На стіні біля навчальної зони розташована колекція невеликих картин із видами гір, а також дошка для записів, де він може планувати свої подорожі чи записувати нові ідеї.

Загалом, кімната підлітка є функціональним і затишним простором, який відповідає його віку, потребам та інтересам. Вона поєднує стиль, комфорт і можливості для розвитку особистості, гармонійно відображаючи індивідуальність юного мандрівника.

Для підвищення комфорту та безпеки кімната підлітка оснащена сучасною системою "Розумний дім", яка включає низку функціональних рішень для автоматизації та моніторингу умов у приміщенні.

Автоматичне кондиціонування. Система кондиціонування повітря працює в автоматичному режимі, забезпечуючи комфортну температуру в кімнаті незалежно від пори року. Спеціальні датчики стежать за змінами температури та вологості, автоматично регулюючи роботу кондиціонера. Це особливо важливо для підлітка, який проводить багато часу за навчанням чи відпочинком у кімнаті.

Розумні вимикачі. Всі вимикачі світла інтегровані в систему "Розумний дім" і мають можливість управління через смартфон або голосові команди.

Підліток може:

- вмикати й вимикати світло;
- регулювати яскравість освітлення залежно від потреби;
- встановлювати таймери для автоматичного вимкнення.

Це дозволяє легко створювати комфортну атмосферу в різний час доби.

Датчики для моніторингу умов

У кімнаті встановлено кілька датчиків, які забезпечують контроль і комфорт.

Датчики якості повітря вимірюють рівень CO₂ та інші показники, сигналізуючи про потребу в провітрюванні.

Датчики вологості. Стежать за оптимальним рівнем вологості, запобігаючи пересушенню або надмірній вологості в кімнаті.

Датчики освітлення. Реагують на природне освітлення, автоматично регулюючи яскравість штучного світла.

Протипожежна безпека. У кімнаті встановлено протипожежний датчик, який сповіщає про будь-яке задимлення або небезпечні ситуації. У разі виявлення проблеми система надсилає повідомлення на телефон батьків і активує сигналізацію.

Інтеграція з життям підлітка

Система "Розумний дім" відповідає стилю життя хлопця. Автоматизація не лише підвищує комфорт, але й дозволяє йому відчувати відповідальність за свій простір, а сучасні технології сприяють розвитку організованості та незалежності.

3.5 Дизайн інтер'єру кімнати дівчинки

Кімната п'ятирічної дівчинки, розташована на першому поверсі, оформлена в стилі "дитячої феї", який створює атмосферу казки та чарівності. Простір поділено на три функціональні зони: ігрову, спальну та зону для навчання, кожна з яких відповідає віковим потребам дитини та підтримує її інтерес до ігор і фантазії рис.3.15.

Ключовою особливістю дизайну є використання рожевих тонів, які дуже популярні серед маленьких дівчат. Інтер'єр вирізняється м'якими, ніжними відтінками, які гармонійно поєднуються з яскравими акцентами:

Стіни обклеєні світло-рожевими шпалерами, прикрашеними бордюрними стрічками з казковими ельфами.

Рисунок 3.15 – Дизайн кімнати для дівчинки

Для додаткового декору використовуються аплікації у вигляді квітів, метеликів та зірок. Їх можна змінювати або доповнювати, підтримуючи творчий розвиток дитини.

Стеля залишена білосніжною, а різнокольорові лампочки на люстрі створюють чарівну гру світла, яка додає інтер'єру казкового настрою.

Меблі виготовлені у двох тонах: білому та темно-рожевому, що підкреслює загальну стилістику кімнати.

Рисунок 3.16 –Інтер'єр кімнати

Ліжко оформлене у вигляді казки, додаючи нотку фантазії в спальну зону. Покривало, штори та декоративні подушки виконані в темно-рожевих і фіолетових відтінках, створюючи яскравий акцент, рис.3.16.

Штори прикрашені підв'язками із зображенням фей, що підтримує загальну тему кімнати.

На підлозі постелений м'який килимок у двокольоровій гамі, який забезпечує комфорт і тепло в просторі.

Ігрова зона.

Оформлена яскраво та просторо, ця зона містить м'який пуф у вигляді гриба та розвиваючий килимок із інтерактивними елементами.

Уздовж стіни розташовані полиці для іграшок, а центр кімнати залишений вільним для активних ігор.

На стінах закріплені дошки для малювання крейдою або фломастерами, що стимулює творче мислення.

Спальна зона

Зона відпочинку включає ліжко у формі карети та дві приліжкові тумбочки для зберігання улюблених казок і нічників.

Над ліжком встановлено легкий балдахін із напівпрозорої тканини, який додає атмосферу затишку та захищеності.

Рисунок 3.17 – Кімната дівчинки

Зона для навчання.

Невеликий письмовий стіл із натурального дерева, пофарбований у білий колір, розташований біля вікна для максимального доступу до природного світла, рис.3.17.

На стіні над столом закріплено полички для книг і зошитів, прикрашені декоративними елементами у вигляді квітів.

У навчальній зоні також передбачений стілець із регульованою висотою, що забезпечує правильну поставу під час занять.

Емоційна атмосфера

Такий дизайн сприяє розвитку уяви, творчості та відчуття комфорту у дівчинки. Казкова атмосфера кімнати, поєднана з функціональними елементами, робить її улюбленим місцем для гри, відпочинку та пізнання світу.

Рисунок 3.18 – Додаткові елементи декору

Додаткові елементи декору

Для завершення образу кімнати дівчинки використані декоративні аксесуари, які роблять простір ще більш затишним:

Фоторамки із зображеннями фей або казкових сюжетів прикрашають стіни та додають індивідуальності.

Гірлянди із м'яким теплим світлом розташовані навколо вікон і уздовж балдахіна, створюючи атмосферу чарівної казки ввечері.

Кошики для іграшок із текстилю, прикрашені аплікаціями, забезпечують зручне зберігання та підтримують порядок у кімнаті.

Освітлення в кімнаті продумане до дрібниць, щоб відповідати потребам дитини.

Основне світло забезпечує яскрава люстра з кольоровими лампочками. Настінні світильники біля ліжка дають можливість читати казки перед сном. Настільна лампа в зоні навчання допомагає зберігати зір під час малювання чи письма. Інтегровані LED-підсвітки в ігровій зоні створюють акцентне освітлення, яке можна налаштовувати відповідно до настрою дитини.

Технологічні інновації.

У кімнаті встановлено сучасну систему "розумний дім", яка забезпечує комфорт і безпеку:

Автоматичне кондиціонування підтримує оптимальну температуру в будь-яку пору року.

Голосове керування освітленням дозволяє дитині легко регулювати яскравість світла чи змінювати його відтінок.

Датчики повітря та вологості забезпечують здоровий мікроклімат, а протипожежний датчик гарантує безпеку.

Такий підхід до дизайну кімнати допомагає маленькій дівчинці відчувати себе вільно й щасливо у власному просторі. Рожевий стиль підкреслює ніжність і грайливість дитячого характеру, а функціональність кімнати забезпечує гармонійний розвиток, поєднуючи гру, навчання та відпочинок. Кімната стає не просто приміщенням, а улюбленим місцем, де дитина може мріяти, творити та насолоджуватися щасливими моментами дитинства.

Дизайн дитячої кімнати, оформленої в стилі казкової феї з використанням рожевих відтінків, має безліч позитивних ефектів на

психоемоційний стан дитини. Такий інтер'єр сприяє формуванню позитивних емоцій, розвитку уяви та підтримці гарного настрою.

Рисунок 3.19 – Емоційний стан дитини

Рожевий колір і його вплив. Рожевий вважається кольором ніжності, тепла й затишку. У психології кольору він асоціюється із заспокоєнням і відчуттям безпеки. Дитина, яка перебуває в такій кімнаті, автоматично відчуває менше напруги й тривоги.

Світло-рожеві стіни створюють ефект «обіймів», що заспокоюють дівчинку після активного дня, допомагаючи їй швидше засинати. Декоративні елементи, такі як бордюр із феями, додають відчуття казковості та захищеності. Вони пробуджують позитивні емоції, спонукаючи до мрій та творчості.

Вплив казкових мотивів. Елементи казки, такі як аплікації із зображенням фей, декоративний балдахін та яскраві акценти, стимулюють розвиток фантазії та уяви.

Ефект гри. Казковий інтер'єр перетворює кімнату на сцену для рольових ігор, які важливі для розвитку емоційного інтелекту. Наприклад, дівчинка

може уявляти себе чарівною феєю, що дарує радість і допомагає своїм друзям, що сприяє формуванню емпатії.

Позитивна асоціація. Приналежність до «чарівного світу» допомагає дитині розвивати впевненість у собі та віру у власні сили.

Гармонійна атмосфера для відпочинку. М'яке освітлення, яке можна регулювати, сприяє розслабленню перед сном, створюючи комфортний перехід від активного дня до спокійного вечора.

Тепле світло гірлянд або настінних бра біля ліжка створює атмосферу чарівного вечора, яка допомагає дівчинці відчувати себе захищеною навіть у темряві.

Різноманіття стимулів для творчості. Кімната, сповнена казкових елементів, таких як аплікації та декоративні бордюри, дає багато стимулів для творчого мислення.

Дівчинка може створювати власні історії про фей, малювати їх або вигадувати сценки, які відтворює у своїй ігровій зоні. Такий підхід не лише розважає, але й допомагає розвивати когнітивні навички.

Структурованість простору. Розподіл кімнати на ігрову, спальну та навчальну зони позитивно впливає на емоційний стан, допомагаючи дитині краще орієнтуватися в просторі та розділяти активності.

Ігрова зона. Стає місцем, де дівчинка може активно виплескувати енергію та фантазувати.

Спальна зона. Забезпечує спокійний відпочинок і відновлення.

Навчальна зона. Завдяки організованості створює відчуття порядку та сприяє концентрації.

Дизайн у стилі казкової феї є не лише естетично привабливим, але й корисним для психоемоційного розвитку дитини. Така кімната формує гармонійний простір, у якому поєднуються комфорт, позитивні емоції та можливості для творчості. Дівчинка відчуває себе щасливою, оточеною турботою, і отримує натхнення для нових досягнень.

Розробка дизайну інтер'єру приватного будинку в м. Запоріжжя демонструє важливість комплексного підходу до організації житлового простору, особливо в частині створення гармонійних і функціональних кімнат для різних вікових груп. Два поверхи будинку стали платформою для реалізації унікальних інтер'єрних рішень, які відповідають індивідуальним потребам усіх членів родини, зокрема дітей.

Кімната підлітка, розташована на другому поверсі, була запроєктована з урахуванням інтересів до мандрів і потреби в комфортному навчальному середовищі. Завдяки розподілу на три основні зони — навчальну, зону відпочинку та зону для зберігання речей — вдалося створити збалансований простір, який сприяє розвитку творчості, зосередженості та гарного відпочинку. Використання світлих тонів, декоративних елементів із зображенням гір та інноваційних рішень, таких як система «розумний дім», підкреслює сучасний і функціональний підхід до дизайну.

Кімната дівчинки на першому поверсі, навпаки, вирізняється яскравістю та грайливістю. Стиль казкової феї з рожевими відтінками забезпечує затишок і натхнення, гармонійно поєднуючи ігрову, спальну та навчальну зони. Використання м'яких матеріалів, змінних декоративних елементів та безпечних меблів створює середовище, яке сприяє творчому розвитку та позитивному емоційному настрою дитини.

Таким чином, проєкт довів, що дизайн інтер'єру несе не лише естетичну, але й психологічну функцію. Продумане зонування, увага до деталей, врахування вікових та індивідуальних потреб мешканців дозволяють створити простір, який надихає, заспокоює та підтримує гармонійний розвиток особистості. Будинок у м. Запоріжжя став прикладом того, як гарно організоване середовище може значно підвищити якість життя родини.

ВИСНОВКИ

Вибір кольорів в дизайні інтер'єру дитячих кімнат має важливий вплив на емоційний та психологічний стан дітей. Кольори не тільки визначають естетичний вигляд простору, але й можуть стимулювати розвиток, сприяти зосередженню, створювати атмосферу безпеки та спокою. Для малюків важливі м'які пастельні відтінки, що забезпечують комфорт і гармонію, тоді як яскраві кольори стимулюють активність та креативність у старших дітей. Наприклад, відтінки синього, зеленого та жовтого можуть заспокоювати, покращувати концентрацію, а червоний або оранжевий – підвищувати енергійність і творчий підхід до завдань.

Гарне поєднання кольорів, яке відповідає віковим потребам дитини, допомагає їй не тільки відчувати себе комфортно в своєму просторі, але й розвивати необхідні психоемоційні навички. Психологи і дизайнери рекомендують, щоб кольори в кімнатах дітей підбирались з урахуванням їх темпераменту, особливостей розвитку та інтересів. Таким чином, гармонійно підібрані кольорові рішення в дизайні дитячих кімнат можуть значно поліпшити настрій, підвищити якість сну, сприяти соціальній адаптації та позитивно впливати на інтелектуальний розвиток дитини.

У процесі створення інтер'єру дитячої кімнати важливо враховувати не тільки функціональні аспекти, але й психологічний комфорт дитини. Наприклад, для немовлят і маленьких дітей краще обирати спокійні пастельні відтінки, які допомагають створити атмосферу затишку та безпеки. Для дітей старшого віку, таких як підлітки, кольорові рішення можуть відображати їхні інтереси та особисті вподобання, при цьому вони повинні сприяти розвитку концентрації, мотивації та самовираження.

З іншого боку, неправильний вибір кольорів або їх надмірне використання може мати негативний ефект на психоемоційний стан дитини. Наприклад, занадто яскраві або агресивні кольори можуть викликати

нервозність, тривогу або знижувати здатність до концентрації. Тому важливо створювати збалансовані кольорові рішення, де теплі та холодні відтінки взаємодіють між собою, забезпечуючи комфортне середовище для розвитку та відпочинку дитини.

Крім того, колірний дизайн може бути адаптований до індивідуальних потреб дитини. Для активних дітей можна використовувати стимули для руху та творчості через кольорові акценти, а для більш спокійних дітей варто створювати умови для релаксації та відпочинку. У результаті, підібрані кольорові рішення в дитячих кімнатах не лише визначають естетичну складову, але й мають значний вплив на загальний психоемоційний розвиток дитини, її поведінку та самопочуття.

Крім того, цікаво зазначити, що в різних країнах існують свої підходи до кольорових рішень у дитячих кімнатах, оскільки культура і психологія сприйняття кольору можуть значно відрізнятись.

Наприклад, у Японії кольорове оформлення дитячих кімнат часто використовує пастельні відтінки, такі як ніжно-рожевий, блакитний і зелений. Японці приділяють велику увагу гармонії простору, тому в їхній культурі популярними є нейтральні кольори, які не перевантажують психіку дитини. Крім того, у Японії існує концепція "муге", що означає простоту та мінімалізм, тому в оформленні кімнат часто використовуються природні матеріали, а кольори мають бути спокійними та м'якими. Це сприяє створенню спокійної атмосфери, яка дозволяє дитині зосереджуватися на навчанні та розвитку.

У Швеції, де популярна концепція "функціонального дизайну" (як, наприклад, у стилі скандинавського мінімалізму), кімнати для дітей часто оформлюються в легких пастельних тонах, але з яскравими акцентами на окремих елементах, таких як меблі або декоративні предмети. Це створює естетично приємний, але не перевантажений простір, в якому діти можуть вільно грати та розвиватися. Шведи також активно використовують природні матеріали, що сприяє розвитку екологічної свідомості дітей та їхнього здоров'я.

У Сполучених Штатах кольорові рішення в дизайні дитячих кімнат часто більш яскраві та різноманітні. Діти часто мають кімнати, оформлені в улюблених кольорах або з використанням тематичних малюнків — від супергероїв до анімаційних персонажів. Тут кольори активно використовуються для підтримки емоційного зв'язку дитини з її інтересами та хобі. Однак також часто звертається увага на те, щоб кімната не була перенасичена кольоровими акцентами, щоб не перевантажувати дитину.

В Китаї та інших країнах Східної Азії дуже важливу роль відіграє фен-шуй — давнє китайське вчення про гармонію простору. Кольори тут мають значний вплив на здоров'я та емоційний стан, тому важливо правильно поєднувати їх в інтер'єрі дитячої. Наприклад, червоний вважається кольором удачі та енергії, але для дитячої кімнати його застосовують обережно, оскільки цей колір може бути надто стимулюючим для спокійного сну.

Такі культурні відмінності показують, що вибір кольорів у дитячій кімнаті не є лише питанням естетики, але й частково культурного підходу до виховання та розвитку дитини. Кольорове рішення в інтер'єрі — це потужний інструмент, який має безпосередній вплив на психологічний стан і емоційний розвиток дітей, а тому його використання має бути продуманим і адаптованим до конкретної дитини та її інтересів.

Отже, кольорові рішення в дизайні інтер'єру дитячої кімнати є потужним інструментом впливу на психологічний стан дитини, і правильний підхід до їх вибору може значно покращити атмосферу в домі, сприяти розвитку, навчання і гармонії у житті дитини.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Васюк К. Особливості впливу кольорів на фізіологічний та психологічний стан людини / К.Васюк. Український науковий портал. – Інтернет-ресурс, 2016. URL: <http://labprice.ua/statti/osoblivosti-vplivu-koloriv-na-fiziologichniy-i-psiologichniy-stan-lyudini/>
2. Прищенко С. В. Кольорознавство. Навч. пос. Бібліотека дизайнера / С. В. Прищенко. Київ: Альтерпрес, 2010. 352 с.
3. Кириченко М. А. Основи образотворчої графії / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. Київ : Вища школа, 2002. 192 с
4. Мойзріст О. Психологічна діагностика / О. Мойзріст // Практичний психолог. Дитячий садок. №9, 2017. С 15-16. URL: <https://epsiholog.mcfr.ua/viewpdf/595/2017/29846/index.html#15/z>
5. Тимченко, О. С., Коваленко, О. А. Вплив кольору на емоційний стан дітей дошкільного віку. Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2018» / XX Всеукраїнська наукова конференція молодих учених. С. 425-427. URL:: https://eprints.cdu.edu.ua/3901/1/sbornik_2018_2-425-427.pdf.
6. Бойчук, О.В. (2009), Дизайн і ергономіка. Термінологічний словник. Харків: видавництво НТМТ, 98 с.
7. Таємниці кольору в інтер'єрі [Електронний ресурс] // Ремонт приміщень. URL: : www.ereмонт.ua.
8. Прищенко С. В. Кольорознавство: навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2016. 452 с.(Навчальне видання. Серія "Бібліотека дизайнера". URL: http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/dyzain/pryshchenko_koloroznavstvo.pdf/.
9. Кольоротерапія для дитини. URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/01006e5j-a8c1.docx.html>.

10. Вплив кольору на формування інтер'єрного простору URL:
<http://infotelesc.kpi.ua/index.php/2226-0285/article/view/191838>.
11. Додаткові кольори як засіб досягнення єдності в цілому. Сергієнко О. М. Національний університет кораблебудування ім. адмірала С.О. Макарова. URL: <https://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ac65832f-c4d4-4cad-8646-3584c43053a8/content>.
12. Колір та його роль в інтер'єрі. URL:
<https://vseosvita.ua/library/kolir-ta-jogo-rol-v-intereri-82324.htm>.
13. Як використовувати колір в інтер'єрі. URL:
<https://okstudio.in.ua/articles/yak-vykorystovuvaty-kolir-v-interieri.html>.
14. Психологія кольору: як різні кольори впливають на наші емоції і поведінку. URL: <https://sparkmedia.com.ua/psykholohiia-koloru/>.
15. Вплив кольорів на настрій і емоційний стан людини – важливі фактори для підтримки гармонії. URL: <https://fact-news.com.ua/vpliv-koloriv-na-nastrij-i-emotsijnij-stan-lyudini-vazhlivi-faktori-dlya-pidtrimki-garmonii>.
16. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі»./ за ред. О. Л. Кононко. Київ: Світич, 2008. 320с.
17. Бреслав Г. М. Емоційна особливість формування особистості в дитинстві: норма і ставлення. Київ: Педагогіка, 1990 –144 с.
18. Жукова І. Арт-терапія в дитячому будинку / І. Жукова, О. Шапіро / Шкільний психолог додаток до газети “Перше вересня”. 2001. № 40.
19. Карабанова О. А. Гра в корекції психічного розвитку дитини. Київ, 1997. 50с.
20. Лебедєва Л. Д. Арт-терапевтичні заняття. Початкова школа. 2001.№ 5.
21. Наумова Т. Лікування душі через мистецтво. Народна школа. 2003. № 1.
22. Психокорекційна та розвиваюча робота з дітьми: навч. посібник / за ред. І.В.Дубровиной. Київ: Академія, 1998. 160 с.
- 23.Старикова С. Арт-терапевтичні методи в школі. Народна освіта. 2007.№ 8.

24. Павло Сиротюк – Психолог. Психологія кольору в дизайні: секрети успішного застосування URL: <https://psihologonline.pro/psykholohiya-koloru-v-dyzayni-100-sekretiv/>.

25. Вплив кольору на наш психологічний стан і настроїв. URL: <https://cpprk.com/osvitnii-protses/sotsialno-psikhologichna-sluzhba/tsikavi-fakty-z-psykholohii/vplyv-koloru-na-nash-psykholohichniy-stand-i-nastroyi>.

26. Марта Левицька. Як правильно поєднувати кольори: найкращі контрастні комбінації в інтер'єрі. URL: https://realestate.24tv.ua/poyednannya-kontrastnih-koloriv-dizayneri-nazvali-naykrashhi_n2352182.

27. Як поєднувати кольори в інтер'єрі. URL: <https://www.agromat.ua/blog/designs/neskuchnyy-dizayn-sochetaniya-cvetov-v-interere/>.

28. Про контраст. URL: <https://vio-design.kiev.ua/uk/pro-kontrast/>.

29. Дизайн дитячої. URL: <https://remontudomi.lviv.ua/dizajn-dityachoyi-lviv/>.

30. Психологія дитячої кімнати. URL: <https://sofiamebli.com.ua/psychologiya-dytyachoyi-kimnaty/>.